

Mendelova univerzita v Brně

Lesnická a dřevařská fakulta

**Vývoj cen lesních hospodářských plánů na území
České republiky od roku 2003 do roku 2015**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Mendelova univerzita v Brně

Lesnická a dřevařská fakulta

Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky

Vývoj cen lesních hospodářských plánů na území České republiky od roku 2003 do roku 2015

Diplomová práce

Vypracovala: Bc. Daniela Bartáková

Vedoucí diplomové práce: Ing. Kateřina Holušová, Ph.D. et Ph.D.

Brno

2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci: Vývoj cen lesních hospodářských plánů na území České republiky od roku 2003 do roku 2015

vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 13. 4. 2017

Poděkování:

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí diplomové práce Ing. Kateřině Holušové, Ph.D. et Ph.D. za odborné a velmi cenné připomínky k této práci, za ochotu ke konzultacím.

Veliké poděkování patří mé rodině a přátelům za bezmeznou podporu a trpělivost během celého mého magisterského studia.

Bc. Daniela Bartáková

ABSTRAKT

Vývoj cen lesních hospodářských plánů na území České republiky od roku 2003 do roku 2015

Diplomová práce zkoumá vývoj cen lesních hospodářských plánů (LHP) a kvalitu jejich zpracování. V práci jsou také rozebírány rozdíly v náročnosti vyhotovení a finančním ohodnocení lesních hospodářských plánů oproti jiným plánovacím dokumentům, kterými jsou např. plány péče nebo inventarizační průzkumy. Metodicky je práce založena na zjišťování cen za zpracování LHP od roku 2003 do roku 2015, dále pak přezkoumání kvality LHP u pěti vybraných porostních skupin a vyhodnocení rozesílaných dotazníků. Z výsledků diplomové práce je patrný pokles cen za zpracování LHP. Také kvalita lesních hospodářských plánů klesá a dochází ke ztrátě jejich vypovídající hodnoty. Zjištěné fakty, byly potvrzeny dotazníky zaměřenými na cenu a metody zpracování LHP.

Klíčová slova: cena, Česká republika, dotace, kvalita, lesní hospodářský plán, plán péče, zpracovávání

ABSTRACT

Price development of forest management plans in the Czech Republic from a year 2003 to 2015

This thesis examines the price development of forest management plans (FMP) and the quality of their workmanship. The paper also discussed the differences in performance of financial execution and evaluation of forest management plans over other planning documents, which are eg. Management plans or inventory surveys. Methodically work is based on a survey of prices for processing FMP from 2003 to 2015, then review the quality of FMP in five groups selected sites and distributed evaluation questionnaires. He was observed to decrease fees for processing FMP. The quality of forest management plans is declining and there is a loss of their informative value. Identified facts were confirmed questionnaires focusing on price and processing methods FMP.

Key words: care plan, Czech Republic, forest management plan, price, processing, quality, subsidies,

OBSAH

1	Úvod.....	1
2	Cíle práce	3
3	Literární rešerše	4
3.1	Vývoj tvorby lesních hospodářských plánů	4
3.2	Lesní hospodářské plány dle současné legislativy	5
3.2.1	Závazná ustanovení lesního hospodářského plánu	5
3.2.2	Náležitosti lesních hospodářských plánů	6
3.3	Zadávání veřejných zakázek	6
3.4	Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách	7
3.4.1	Zadavatel veřejné zakázky	7
3.4.2	Veřejná zakázka	7
3.4.3	Hodnotící kritéria	8
3.4.4	Hodnocení nabídky	9
3.4.5	Výběr nejvhodnější nabídky	9
3.4.6	Uzavření smlouvy	10
3.5	Zadávání a schvalování lesních hospodářských plánů	10
3.5.1	Základní šetření	10
3.5.2	Venkovní šetření	11
3.5.3	Závěrečné šetření	12
3.5.4	Odevzdání lesního hospodářského plánu	12
3.6	Metodické postupy při vyhotovování lesních hospodářských plánů	13
3.6.1	Přípravné práce	14
3.6.2	Vylišení jednotek prostorového rozdělení lesa	14
3.6.3	Popis porostu	16
3.6.4	Zjišťování porostních zásob	17
3.6.5	Návrh hospodářských opatření	18
3.6.6	Kancelářské zpracování dat	19
3.7	Vyhotovování lesních hospodářských plánů pomocí metody statistické provozní inventarizace lesa	19
3.7.1	Metoda statistické provozní inventarizace lesa	19
3.7.2	Postup vyhotovení	20
3.8	Systém dotací na lesní hospodářské plány dle zákona	21

3.8.1	Obecné podmínky	21
3.8.2	Dotace na lesní hospodářské plány	22
3.9	Vznik současné situace okolo lesních hospodářských plánů	23
3.9.1	Současná situace v oblasti zpracování lesních hospodářských plánů	25
3.9.2	Ceny lesních hospodářských plánů u Lesů České republiky, s. p. v období kolem roku 2004	26
3.9.3	Názory některých odborníků na situaci kolem lesních hospodářských plánů 28	
4	Metodika	31
4.1	Ceny lesních hospodářských plánů	31
4.2	Kvalita lesních hospodářských plánů	31
4.3	Dotazníky	32
5	Výsledky	33
5.1	Ceny lesních hospodářských plánů	33
5.2	Kvalita lesních hospodářských plánů	35
5.2.1	Porostní skupina 1	35
5.2.2	Porostní skupina 2	36
5.2.3	Porostní skupina 3	37
5.2.4	Porostní skupina 4	38
5.2.5	Porostní skupina 5	39
5.3	Výsledky dotazníkového šetření	41
5.3.1	Výsledky dotazníkového šetření ve vztahu k cenám lesních hospodářských plánů 41	
5.3.2	Výsledky dotazníkového šetření ve vztahu k názorům taxátorů	44
5.3.3	Výsledky dotazníkového šetření ve vztahu k metodě statistické provozní inventarizace lesa	47
6	Diskuse	50
7	Závěr	57
8	Summary	59
9	Seznam použitých zdrojů	61
9.1	Literatura	61
9.2	Legislativní předpisy	62
9.3	Elektronické zdroje	63
10	Přílohy	66

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Vlastnické vztahy v lesích ČR v roce 2015 (ÚHÚL 2016 c).....	7
Obr. 2 Grafické znázornění vývoje cen za zpracování LHP od roku 2005 do roku 2015.....	34
Obr. 3 Porostní skupina 1 (Foto: D. Bartáková 2017).....	35
Obr. 4 Porostní skupina 2 (Foto: D. Bartáková 2017).....	36
Obr. 5 Porostní skupina 3 (Foto: M. Prouza 2017).....	37
Obr. 6 Porostní skupina 4 (Foto: D. Bartáková 2017).....	38
Obr. 7 Porostní skupina 5 (Foto: D. Bartáková 2017).....	39
Obr. 8 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 1 (Dotazník „Ceny LHP“).....	41
Obr. 9 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 2 (Dotazník „Ceny LHP“).....	42
Obr. 10 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 3 (Dotazník „Ceny LHP“).....	42
Obr. 11 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 4 (Dotazník „Ceny LHP“).....	43
Obr. 12 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 5 (Dotazník „Ceny LHP“).....	43
Obr. 13 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 1 (Dotazník pro taxátory).....	44
Obr. 14 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 2 (Dotazník pro taxátory).....	44
Obr. 15 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 3 (Dotazník pro taxátory).....	45

Obr. 16 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 4 (Dotazník pro taxátory).....	45
Obr. 17 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 5 (Dotazník pro taxátory).....	46
Obr. 18 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 1 (Dotazník „SPI“).....	47
Obr. 19 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 2 (Dotazník „SPI“).....	47
Obr. 20 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 3 (Dotazník „SPI“).....	48
Obr. 21 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 4 (Dotazník „SPI“).....	48
Obr. 22 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 5 (Dotazník „SPI“).....	49

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Výstupy potřebné pro předání podkladů ke schválení LHP	13
Tab. 2 Konečné výstupy schváleného LHP	13
Tab. 3 a) Vývoj cen LHP	33
Tab. 3 b) Vývoj cen LHP – pokračování	33
Tab. 4 Zhodnocení porostních veličin v porovnání s hospodářskou knihou LHP – PSK 1	35
Tab. 5 Zhodnocení porostních veličin v porovnání s hospodářskou knihou LHP – PSK 2	36
Tab. 6 Zhodnocení porostních veličin v porovnání s hospodářskou knihou LHP – PSK 3	37
Tab. 7 Zhodnocení porostních veličin v porovnání s hospodářskou knihou LHP – PSK 4	38
Tab. 8 Zhodnocení porostních veličin v porovnání s hospodářskou knihou LHP – PSK 5	39

SEZNAM ZKRATEK

aj. – a jiné

atd. – a tak dále

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny

et al. – a kolektiv (autorů)

GIS – geoinformační systémy

HS – hospodářský soubor

HÚL – hospodářská úprava lesů

IDC – digitální zpracování

IS LH – informační standard lesního hospodářství

KRNAP – Krkonošský národní park

Lesy ČR, s. p. – Lesy České republiky státní podnik

LHC – lesní hospodářský cele

LHE – lesní hospodářská evidence

LHO – lesní hospodářská osnova

LHP – lesní hospodářský plán

m³ – metr krychlový

MZe – Ministerstvo zemědělství

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

např. – například

NIL – Národní inventarizace lesů

Obr. – obrázek

OPRL – oblastní plány rozvoje lesů

OPŽP – Operační program životního prostředí

PSK – porostní skupina

PSP ČR – Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

RSH – rámcové směrnice hospodaření

SFŽP – Státní fond životního prostředí

SPI – Statistická provozní inventarizace

SW – software

Tab. – tabulka

tzn. – to znamená

ÚHÚL – Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, Brandýs nad Labem

1 Úvod

Lesy člověka obklopují již od počátku jeho existence. Lesnictví a lesní hospodářství patří na našem území mezi nejstarší lidské činnosti LENOCH (2014). V obhospodařování lesa je nám v primitivní podobě známo již tisíce let a v podobě uvědomělé péče o les nás doprovází již celá staletí. V prvopočátcích využívání lesů docházelo k neplánovitým zásahům (toulavá těžba, osídlování krajiny), které byly relativně malého rozsahu, tudíž neměly větší vliv na stabilitu a stav lesů. S nárůstem populací postupně docházelo ke vzrůstání tlaku na lesy (pastva dobytka, přetěžby, kalamity, nedostatek dříví). Postupem času si lidská společnost začala uvědomovat důsledky svého chování a začala s péčí o les, což lze chápat jako prvopočátky hospodářské úpravy lesů. Jedním z nejdůležitějších výstupů hospodářské úpravy lesů jsou lesní hospodářské plány (dále jen LHP). První lesní hospodářské plány jsou z našeho území známy již z poloviny 18. století, od té doby prošly řadou úprav, vylepšení a modernizací, než se dostaly do podoby, v jaké je známe dnes. V dnešní době slouží vlastníkům lesů jako nástroje pro hospodaření. LHP představuje dílo, vzniklé na základě spolupráce zařizovatelů, vlastníků, uživatelů, specialistů a orgánů státní správy, jehož hospodářské cíle a změny jsou uvedeny do souladu s omezeními danými zákonem. S výjimkou závazných ustanovení plánů, určených zákonem č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů, mají ostatní hospodářská opatření doporučující charakter. Stát podporuje finančními příspěvky digitálního zpracování LHP. Ovšem vlastník, který chce získat tento příspěvek, musí poskytnout hotový LHP Informačnímu a datovému centru Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem (dále jen ÚHÚL) jako státní organizaci spadající pod Ministerstvo zemědělství ČR. Tímto způsobem stát v současné době získává informace o stavu lesů v České republice. A také pomocí Národní inventarizace lesů (NIL), což je první celoplošné šetření o skutečném stavu a vývoji lesů.

Lesní hospodářský plán je velmi složitý a rozsáhlý projekt na hospodaření. Obvykle se zpracovává na dobu deseti let. Vypracování tohoto projektu v sobě zahrnuje zvládnutí a zpracování celé řady poznatků z různých odvětví a odborné využití celé řady odlišných podkladů, dat a práce v terénu. Nelze ho vytvořit bez odborníků se specializovaným nebo zvláštním vzděláním, specializací apod. Doba vyhotovení tohoto projektu je vázaná velikostí majetku, vyhotovení často trvá jeden rok a více. Jedná se o specifické dílo, ale i přesto ceny za vypracování LHP neustále klesají.

Předkládaná práce si klade za cíl informovat o vývoji a současném stavu cen lesních hospodářských plánů (příp. lesních hospodářských osnov). Neboť se v poslední době, stále častěji vyskytují údaje o tom, že je cena LHP podhodnocena a přitom požadavky, které jsou kladeny na zpracovatele, neustále stoupají. Na základě zákona č. 289/1995 Sb., zákon o lesích stát poskytuje dotace na zpracování LHP. Podmínkou ovšem je, vyhotovení LHP v digitální podobě, jinak na dotace není nárok. To vede ke zvyšujícím se požadavkům, kladeným nejen na samotné zpracovatele, ale také na vybavení, které musí mít (SW, měřicí přístroje, mapové podklady, atd.).

Jak již bylo výše uvedeno, pro zpracování lesních hospodářských plánů je zapotřebí mít nejen velmi kvalifikované odborníky, kteří LHP zpracují, ale aby mohli odvést dobrou práci, potřebují kvalitní a specifické podklady a vybavení. Výstupy lesních hospodářských plánů, především lesnické mapy, slouží jako podklady pro další druhy plánovacích dokumentů, jako jsou např. plány péče o zvláště chráněná území, podklady územně plánovací dokumentace, atd.

Při současném nastavení cen na zpracování jednoho hektaru lesního hospodářského plánu, je třeba si položit otázku, zda má podhodnocování cen LHP vliv na kvalitu a přesnost jejich zpracování, i tato otázka je zahrnuta do problematiky, kterou se předkládaná práce chce zabývat.

2 Cíle práce

Cílem diplomové práce je zhodnocení vývoje cen lesních hospodářských plánů (příp. osnov). Především posouzení a zhodnocení ceny LHP na 1 ha lesního majetku zpracovaný klasickou metodou (konvenční), spolu s posouzením výše poskytnutých státních dotací na jejich vypracování. Dále je cílem práce porovnat ceny LHP s cenami plánů péče o maloplošná zvláště chráněná území (jak pro lesní tak pro nelesní ekosystémy), popřípadě zjistit jaké jsou rozdíly mezi cenami LHP zpracovanými klasickou (konvenční) metodou oproti metodě statistické provozní inventarizace.

Při zpracování diplomové práce budou zohledněny následující kritéria:

- Náklady na potřebná softwarová i hardwarová vybavení pro zpracování LHP;
- Požadavky zadavatele;
- Očekávané výstupy (textové, tabulková, mapové, digitální, tištěné, atd.);
- Časová náročnost (sběr dat, kancelářské zpracování, vyhodnocení).

Vlastní zpracování práce, bude rozděleno do několika dílčích cílů.

1. Zpracování literární rešerše se zaměřením na problematiku zpracování LHP na území České republiky od historie do současnosti, dále popis současného přístupu v oblasti zpracování LHP (od zadávání až po jejich schválení), včetně popisu metodických postupů použitých při vyhotovení a zpracování dat LHP příp. osnov.
2. vlastní práce zaměřená na sběr dat s údaji o cenách LHP příp. osnovách (plus dat o cenách plánů péče);
3. porovnání vývoje cen LHP příp. osnov včetně posouzení zjištěných změn;
4. posouzení kvality zpracování platného LHP vybraného území – vlastní terénní šetření;
5. na základě výsledků, se pokusit navrhnout určité změny v zadávání a zpracování LHP příp. osnov.

3 Literární rešerše

3.1 Vývoj tvorby lesních hospodářských plánů

Podle HRIBA ET AL. (2009) byly první lesní hospodářské plány z našeho území známy již z poloviny 18. století. Je přitom obecně známo, že byly vyhotoveny na majetcích „lesnicky osvícených“ šlechtických rodů (Schwarzenbergů, Lichtensteinů, Waldsteinů aj.). Většina zařízení v té době probíhala současně s tvorbou Tereziánského katastru. Na základě dat z Tereziánského katastru, byly vypracovány poměrně přesné mapy. Mapy sloužili ke grafické evidenci porostů, zásob a těžeb.

Výrazný rozvoj hospodářské úpravy lesů po polovině 19. století vzešel z poměrů v tehdejší lesním hospodářství, nežádoucí devastace lesů a ze státního zájmu na stabilitě lesů. Právě tato skutečnost si vynutila vydání lesních zákonů. Hospodaření podle lesních hospodářských plánů bylo ve státních lesích v Čechách nařízeno již dekretem České dvorské komory v roce 1819. V roce 1852 byl vydán rakouský lesní zákon č. 250/1852, který definitivně uzákonil pro veřejnoprávní držitele lesů povinnost hospodařit podle schválených lesních hospodářských plánů. I když tento zákon říšského zákoníku například obsahoval zákaz pustošení lesů a nařizoval povinné zalesnění vykácených ploch, zavedení lesních hospodářských plánů bylo ponecháno na zemských zákonech. Uherský zákonný článek XXXI/1879 již předepisoval vyhotovování LHP pro státní, obecní a společenské lesy. Zákon č. 50/1873 rozšířil tuto povinnost i na církevní majetky a zemské zákony z let 1877–1893 i na obecní lesy. V Čechách nařizoval hospodaření podle lesních hospodářských plánů teprve zákon č. 11/1893 českého zemského zákoníku o dohledu nad obecními lesy. Přitom obce, mající lesní majetek o výměře nižší než 50 ha, který byl v řádném stavu, mohly být této povinnosti zproštěny, ale musely užívat alespoň zjednodušené programy hospodaření.

Současně s rozvojem metod hospodářské úpravy a se zvětšováním rozlohy zařizovaných lesů se v první čtvrtině 19. století začala profilovat profese taxátorů tj. odhadců. Jejich činnost stále více splývala s činností lesních geometrů a systemizátorů, přičemž postupem času vznikla profese zařizovatele lesa, jejíž činnost byla z hlediska zařízení lesa daleko komplexnější. Výsledky práce zařizovatelů – lesní hospodářské plány – tvoří velmi důležitý a nezbytný podklad pro hospodaření na lesním celku. Postupem času začaly vznikat i první taxační kanceláře. Například ve 20.–30. letech 19. století to

byla kancelář F. Oppelta, od roku 1850 pak taxační kanceláře pro lesní majetky šlechtických rodů např.: schwarzenberské, lichtensteinské, colledo-mansfeldské aj.

V roce 1935 byla vytvořena samostatná Lesní taxační kancelář v Brandýse nad Labem, je považován za počátek Lesprojektu, později Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem. Období po skončení 2. světové války bylo poměrně bohaté na změny ve struktuře a v pojetí hospodářské úpravy lesů. Bylo charakterizováno především vysokým nárůstem výměry státních lesů v důsledku konfiskací majetku na základě Benešových dekretů. Od roku 1952 bylo zahájeno systematické lesnicko-typologické mapování území republiky, ve kterém se pokračovalo několik dalších let. Pokračovalo se i v dalších průzkumech a rovněž byly zpracovávány jednotné technologické postupy zpracování lesních hospodářských plánů. Celé poválečné období od roku 1945 až do roku 1995 je dále charakterizováno několika cykly zpracování LHP. Výraznou změnu ve zpracování lesních hospodářských plánů přinesl rok 1995 a vydaný zákon č. 289/1995 Sb., o lesích. Pod vlivem provedených restitucí lesních majetků a výraznou transformací lesního hospodářství se vytvořilo v lesnické oblasti tržní prostředí a po 50 letech opět vznikly soukromé taxační kanceláře (v roce 1997), nabízející své služby za úplatu. Zpracování lesních hospodářských plánů se stalo předmětem trhu. ÚHÚL už nadále nezpracovává lesní hospodářské plány, náplní jeho práce jsou jiné činnosti, především zpracování Oblastních plánů rozvoje lesů (OPRL), provádění Národní inventarizace lesů (NIL), lesnicko-typologické mapování a další (HRIB ET AL. 2009).

3.2 Lesní hospodářské plány dle současné legislativy

Na základě zákona č. 289/1995 Sb., o lesích jsou lesní hospodářské plány definovány jako nástroj vlastníka lesa a zpracovávají se obvykle na dobu deseti let. Jeden LHP může být zpracován pro lesy o výměře nejvýše 20 000 ha. LHP obsahují ustanovení závazná a doporučující. Právnícké a fyzické osoby, pro které byly schváleny LHP, jsou povinny dodržovat jejich závazná ustanovení.

3.2.1 Závazná ustanovení lesního hospodářského plánu

- Odvození maximální celkové výše těžeb – se stanoví jako součet předmýtní a mýtní úmyslné těžby, nahodilé a mimořádné těžby (ŠTIPL 1997)
- Stanovení minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu – stanoví se pro všechny porosty (porostní skupiny, etáže) starší 80 let

a pro porostní skupiny mladší, pokud do nich LHP umísťuje obnovu nebo ji tam připouští. Při jeho stanovení se vychází z Vyhlášky MZe ČR č. 83/1996 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů.

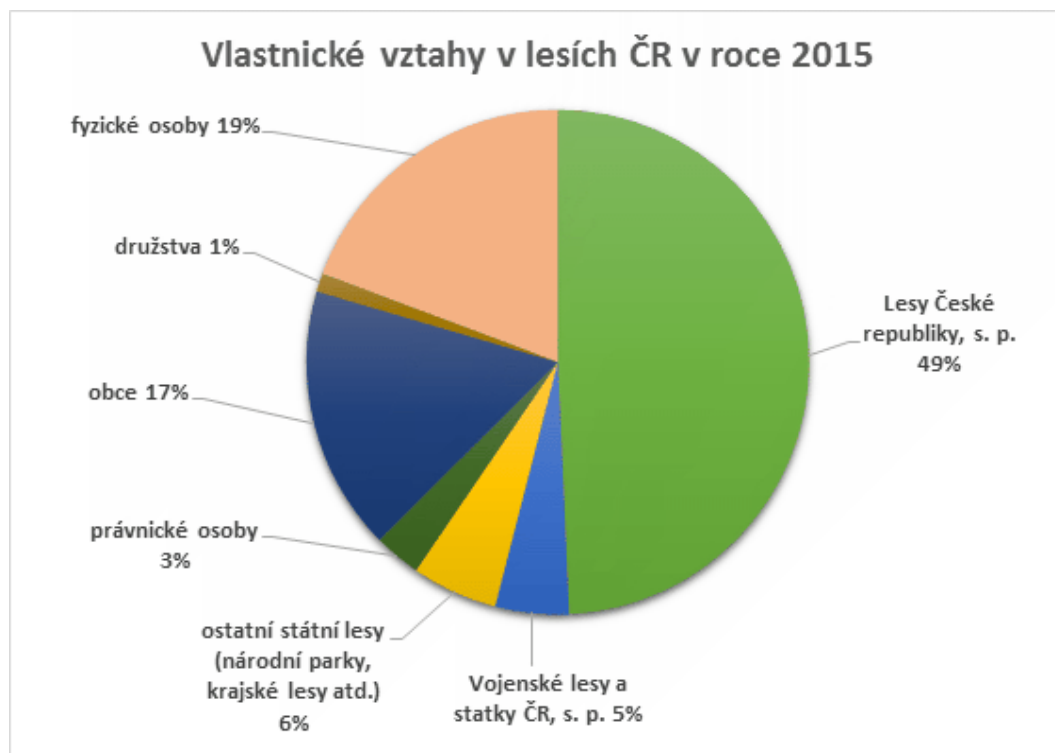
- Stanovení minimálního plošného rozsahu výchovných zásahů v porostech do 40 let věku – jedná se o součet ploch porostních skupin do 40 let věku, ve kterých byly během venkovního šetření při zpracování LHP umístěny naléhavé nebo opakované výchovné zásahy (Vyhláška MZe ČR č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování).

3.2.2 Náležitosti lesních hospodářských plánů

- textová část obsahuje všeobecné údaje, z těch nejdůležitějších např. identifikaci vlastníka, základní údaje o zpracovateli plánů, platnost a návaznost na předchozí plány, administrativně správní příslušnost, zhodnocení přírodních poměrů, zhodnocení stavu lesa a dosavadního hospodaření, definování hospodářských cílů vlastníka lesů, výše a zdůvodnění závazných ustanovení a jiné
- hospodářská kniha obsahuje údaje o stavu lesa, návrh hospodářských opatření a plochovou tabulku
- lesnické mapy jsou mapa obrysová, porostní, typologická, těžební nebo těžebně technologická, které se vyhotovují zpravidla v měřítku 1 : 10 000

3.3 Zadávání veřejných zakázek

Struktura vlastnických vztahů lesů na území České republiky je následovná. Státní podnik Lesy ČR, s. p. hospodaří na ploše 1,3 mil ha, Vojenské lesy a statky na cca 124 tis. ha, ostatní státní lesy (národní parky, krajské lesy apod.) spravují cca také 124 tis. ha. Z celkové výměry lesů tak stát spravuje cca 60 %, fyzické osoby 19 %, obce 17 %, právnické osoby 3 % a družstva 1 %. V roce 2013 začal proces předávání majetku církvím, což by se mělo dotknout cca 10 % plochy lesů v majetku státního podniku Lesy České republiky (ÚHÚL 2016 c).

Obr. 1 Vlastnické vztahy v lesích ČR v roce 2015 (ÚHÚL 2016 c)

Z uvedeného vyplývá, že při vyhlášení výběrového řízení na zpracování lesních hospodářských plánů se musí, přinejmenším 78 % zadavatelů řídit zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který vstoupil v platnost 1. 10. 2016, protože se jedná o veřejné, dotované a sektorované zadavatele. Vzhledem k tomu, že se tato diplomová práce zabývá lesními hospodářskými plány zpracovanými do roku 2015, bude v této kapitole zmíněn dnes již neplatný zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, dle kterého je zpracována většina zakázek ze sledovaného období.

3.4 Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

3.4.1 Zadavatel veřejné zakázky

Za zadavatele veřejné zakázky se pro účely tohoto zákona považuje veřejný, dotovaný a sektorový zadavatel. Veřejným zadavatelem je Česká republika, státní příspěvková organizace, územní samosprávný celek nebo příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek.

3.4.2 Veřejná zakázka

Veřejnou zakázkou je zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. Veřejná zakázka, kterou je zadavatel povinen

zadat podle tohoto zákona, musí být realizována na základě písemné smlouvy. Veřejné zakázky se podle předmětu dělí na veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na služby a veřejné zakázky na stavební práce. Veřejné zakázky se podle výše jejich předpokládané hodnoty dělí na nadlimitní veřejné zakázky, podlimitní veřejné zakázky a veřejné zakázky malého rozsahu.

3.4.3 Hodnotící kritéria

Základním hodnotícím kritériem pro zadání veřejné zakázky je ekonomická výhodnost nabídky, nebo nejnižší nabídková cena. Zadavatel zvolí základní hodnotící kritérium podle druhu a složitosti veřejné zakázky a uvede je v oznámení nebo výzvě o zahájení zadávacího řízení. Rozhodne-li se zadavatel pro zadání veřejné zakázky podle základního hodnotícího kritéria ekonomické výhodnosti nabídky, stanoví vždy dílčí hodnotící kritéria tak, aby vyjadřovala vztah užitné hodnoty a ceny. Dílčí hodnotící kritéria se musí vztahovat k nabízenému plnění veřejné zakázky. Mohou jimi být zejména nabídková cena, kvalita, technická úroveň nabízeného plnění, estetické a funkční vlastnosti, vlastnosti plnění z hlediska vlivu na životní prostředí, vliv na zaměstnanost osob se zdravotním postižením a osob se ztíženým přístupem na trh práce, provozní náklady, návratnost nákladů, záruční a pozáruční servis, zabezpečení dodávek, dodací lhůta nebo lhůta pro dokončení. Dílčími hodnotícími kritérii mohou být také organizace, kvalifikace a zkušenosti osob zapojených do realizace veřejné zakázky, pokud mají významný dopad na její plnění. Dílčím hodnotícím kritériem nemohou být smluvní podmínky, jejichž účelem je zajištění povinností dodavatele, nebo platební podmínky. Je-li základním hodnotícím kritériem ekonomická výhodnost nabídky, musí zadavatel jednotlivým dílčím hodnotícím kritériím stanovit váhu, kterou vyjádří v procentech, nebo stanoví jiný matematický vztah mezi dílčími kritérii. Stanovená váha může být u jednotlivých dílčích hodnotících kritérií shodná. Zadavatel uvede dílčí hodnotící kritéria a jejich váhu v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení, popřípadě ve výzvě k podání nabídky v užším řízení či v jednacím řízení s uveřejněním nebo ve výzvě k jednání v jednacím řízení bez uveřejnění, popřípadě ve výzvě k potvrzení zájmu o účast nebo v dokumentaci soutěžního dialogu. Jestliže zadavatel není objektivně schopen stanovit váhu dílčích hodnotících kritérií, uvede dílčí hodnotící kritéria v sestupném pořadí podle významu, který jim zadavatel přisuzuje.

3.4.4 Hodnocení nabídky

Hodnocení nabídek provede hodnotící komise podle hodnotících kritérií uvedených v dokumentech podle § 78 odst. 6. Je-li základním hodnotícím kritériem ekonomická výhodnost nabídky, je hodnotící komise povinna hodnotit nabídky a stanovit jejich pořadí podle jednotlivých dílčích hodnotících kritérií a jejich vah. Pokud zadavatel nestanoví jinak, rozhoduje při hodnocení pro plátce daně z přidané hodnoty cena bez daně z přidané hodnoty, pro neplátce cena s daní z přidané hodnoty. Pokud zadavatel stanovil dílčí hodnotící kritéria podle § 78 odst. 7 v sestupném pořadí podle významu, je hodnotící komise povinna hodnotit nabídky podle dílčích hodnotících kritérií a ve zprávě o posouzení a hodnocení nabídek odůvodnit přiřazení konkrétních hodnot u každého dílčího hodnotícího kritéria jednotlivé nabídky. Je-li základním hodnotícím kritériem nejnížší nabídková cena, stanoví hodnotící komise pořadí nabídek podle výše nabídkové ceny. Před stanovením pořadí úspěšnosti nabídek hodnotící komise posoudí nabídkové ceny podle § 77. Zadavatel rozhodne o novém posouzení a hodnocení nabídek, pokud zjistí, že hodnotící komise porušila postup stanovený tímto zákonem. Pro nové posouzení a hodnocení nabídek ustanoví zadavatel jinou hodnotící komisi, případně provede nové posouzení a hodnocení nabídek sám. Důvody pro nové posouzení a hodnocení nabídek zadavatel připojí k původní zprávě o posouzení a hodnocení nabídek. Provede-li nové posouzení a hodnocení nabídek podle tohoto odstavce zadavatel sám, zpracuje zprávu o posouzení a hodnocení nabídek podle § 80 odst. 1 obdobně. Hodnotící komise neprovede hodnocení nabídek, pokud by měla hodnotit nabídku pouze jednoho uchazeče.

3.4.5 Výběr nejvhodnější nabídky

Zadavatel rozhodne o výběru nejvhodnější nabídky toho uchazeče, jehož nabídka byla podle hodnotících kritérií vyhodnocena jako ekonomicky nejvýhodnější, nebo nabídka s nejnížší nabídkovou cenou. Zadavatel odešle oznámení o výběru nejvhodnější nabídky do 5 pracovních dnů po rozhodnutí podle odstavce 1 všem dotčeným zájemcům a všem dotčeným uchazečům. Dotčenými uchazeči se rozumějí uchazeči, kteří nebyli s konečnou platností vyloučeni. Vyloučení má konečnou platnost, pokud bylo uchazeči oznámeno a uchazeč nepodal námitky ve lhůtě podle § 110 odst. 4, nebo nepodal návrh ve lhůtě podle § 114 odst. 4 a 5, nebo bylo řízení o jeho návrhu zastaveno. Dotčenými zájemci se rozumějí zájemci, kterým veřejný zadavatel nedoručil oznámení o jejich vyloučení před odesláním oznámení o rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky.

3.4.6 Uzavření smlouvy

Zadavatel nesmí před uplynutím lhůty pro podání námitek proti rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky podle § 110 odst. 4 uzavřít smlouvu s uchazečem, jehož nabídka byla vybrána jako nejvhodnější. Pokud nebyly ve stanovené lhůtě podány námitky podle § 110 odst. 4, uzavře zadavatel smlouvu s vybraným uchazečem do 15 dnů po uplynutí lhůty pro podání námitek. Smlouvu uzavře zadavatel v souladu s návrhem smlouvy obsaženým v nabídce vybraného uchazeče, popřípadě upraveným podle § 32. Zadavatel má právo odstoupit od smlouvy v případě, že dodavatel uvedl v nabídce informace nebo doklady, které neodpovídají skutečnosti a měly nebo mohly mít vliv na výsledek zadávacího řízení.

3.5 Zadávání a schvalování lesních hospodářských plánů

3.5.1 Základní šetření

Vyhotovení lesního hospodářského plánu je odborně náročná činnost, která se v důsledku může dotýkat velkého okruhu oprávněných a zainteresovaných osob. Proto je velmi důležité zaručit potřebnou úroveň zpracování LHP. Lesní zákon proto stanovuje, že LHP mohou vypracovávat pouze ty právnické nebo fyzické osoby, které mají pro tuto činnost udělenou licenci od Ministerstva zemědělství ČR. Před zahájením vlastního zpracování lesních hospodářských plánů, jsou projednávány připomínky a požadavky oprávněných osob, jedná se o tzv. základní šetření, kde právnické a fyzické osoby a orgány státní správy uplatňují svoje připomínky na vyhotovení LHP. Základní šetření je i nezbytnou součástí schvalovacího řízení. V celku toto jednání přispívá k bezkonfliktnímu průběhu schvalovacího řízení.

Vyhláška č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování neurčuje, kdo má za povinnost základní šetření svolat. Zadavatel, případně zpracovatel lesního hospodářského plánu, by měl svolat základní šetření z vlastního podnětu, neboť dochází k minimalizaci komplikací při schvalování LHP a obvykle se díky tomu snižují i náklady na zpracování LHP. To však neznamená, že základní šetření nemůže svolat schvalující orgán státní správy lesů. Podkladem pro jednání základního šetření je většinou, tzv. předběžná zpráva základního šetření, která obsahuje základní informace o zařizovaném lesním hospodářském celku a návrh rámcových směrnic hospodaření pro zastoupené hospodářské soubory, které je potřeba v rámci základního šetření

odsouhlasit, neboť jsou důležitým podkladem pro následné podrobné plánování a diferenciaci hospodářských opatření (FIALKA 2006).

Ustanovení návrhu rámcových směrnic hospodaření o způsobech obnovy, délce obmýcí a obnovní doby a o době zajištění kultur, jsou podkladem pro žádosti o výjimky z ustanovení lesního zákona § 31 odst. 2 o přípustné velikosti a šíři holé seče; § 31 odst. 6 o zalesnění holin a zajištění lesních porostů na nich vzniklých; § 33 odst. 4, zakazující provádět mytní úmyslnou těžbu v porostech mladších 80 let. Výše uvedené výjimky mohou být schváleny v rámci schvalování LHP, anebo na žádost vlastníka lesa. Výsledky základního šetření jsou shrnuty v tzv. základním protokolu, jeho obsahem jsou zejména:

- požadavky a připomínky účastníků řízení na zpracování LHP;
- dohodnutý způsob řešení požadavků a připomínek a jejich promítnutí do LHP;
- odsouhlasené rámcové směrnice hospodaření pro hospodářské soubory;
- výsledek předběžného projednání výjimek z lesního zákona;
- stanoviska účastníků řízení ke znění základního protokolu (souhlasné, zamítavé, s výhradami);
- prezenční listina (FIALKA 2006).

3.5.2 Venkovní šetření

Přesné zjištění stavu lesa v terénu provádí specialista – taxátor, který má k dispozici všechny potřebné podklady a pomůcky (např. laserový dálkoměr, mechanický nebo elektronický výškoměr a sklonoměr, průměrku, notebook a potřebný software). Náplní terénního šetření je vylišení hranic nižších jednotek rozdělení lesa (porostních skupin a etáží), pro které jsou zjišťovány podrobné údaje o stavu lesa (věk, zastoupení dřevin, zakmenění, střední výška a tloušťka zastoupených dřevin, poškození apod.). Porostní zásoby mohou být zjišťovány buď pomocí růstových tabulek, nebo přesnějšími metodami, jako jsou např. relaskopování či svěrkování. Další důležitou částí venkovního šetření je návrh hospodářských opatření pro porostní skupiny a etáže. Vylišení jednotek rozdělení lesa a návrh hospodářských opatření jsou podrobně konzultovány s odborným lesním hospodářem. Po dokončení venkovního šetření následuje kancelářské zpracování s převedením dat do digitální podoby (PLZEŇSKÝ LESPROJEKT, A. S. 2012).

3.5.3 Závěrečné šetření

Zpracovaný návrh LHP jsou vlastníci lesa povinni předložit schvalujícímu orgánu státní správy lesů ve dvou úplných vyhotoveních (tzn. předepsané náležitosti LHP – všeobecná část včetně číselných a grafických přehledů, hospodářská kniha a lesnické mapy) nejpozději do 60 dnů od skončení platnosti předchozího lesního hospodářského plánu. Na základě předložení nového návrhu LHP ke schválení, nejprve orgán státní správy lesů prověří předložený návrh a poté vypíše termín konání závěrečného šetření. Závěrečného šetření se zúčastní zástupci orgánů a organizací, kteří se zúčastnili základního šetření, případně i dalších organizací, pokud se během vyhotovení LHP ukázalo potřebným.

Při závěrečném šetření se posoudí návrh LHP, budou-li zjištěny v předloženém lesním hospodářském plánu nedostatky, nařídí orgán státní správy lesů jeho úpravu.

Po skončení venkovního šetření se vypracuje závěrečný protokol, který obsahuje: seznam účastníků závěrečného šetření, údaje obsažené v návrhu závěrečného protokolu, připomínky zástupců zúčastněných orgánů a organizací uplatněné během schvalovacího řízení, seznam prověřovaných porostů s případnými požadavky na úpravu předpisů podrobného plánu a zhodnocení výsledků pochůzky, termín a způsob odstranění všech zjištěných nedostatků, termíny dodání jednotlivých náležitostí LHP lesnímu provozu, stanovisko zástupce orgánu státní správy lesního hospodářství k vyhotovenému lesnímu hospodářskému plánu a k rozsahu požadovaných úprav a požadavky podmiňující jeho schválení (STANĚK 1996). Čistopis úplného lesního hospodářského plánu, upravený na základě pokynů a připomínek závěrečného protokolu, se předloží ke schválení orgánu státní správy lesů, který je povinen o schválení rozhodnout nejpozději do jednoho měsíce po předložení LHP. Rozhodnutím schvalujícího orgánu je LHP schválen. Originál výměru o schválení LHP se vlepí do výtisku všeobecné části určené lesnímu závodu.

3.5.4 Odevzdání lesního hospodářského plánu

Podoba v jaké jsou veškeré náležitosti lesních hospodářských plánů odevzdávány a v jakých počtech je součástí smlouvy o dílo, která je uzavírána dle § 2586 a následujícího zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Objednatel si stanoví podobu a počty výstupů LHP, které bude vyžadovat po zhotoviteli při jeho odevzdání. Důležitou součástí by mělo být zpracování LHP v digitální podobě, protože právě to je podmínkou pro udělení dotací od státu.

Tab. 1 Výstupy potřebné pro předání podkladů ke schválení LHP

Výstupy potřebné pro předání podkladů ke schválení LHP	
textová část	1 paré
hospodářská kniha bez evidence včetně plochové tabulky	1 paré
porostní mapa (1 : 10 000)	1 paré
těžební mapa (1 : 10 000)	1 paré
digitální data na CD	1 paré

Tab. 2 Konečné výstupy schváleného LHP

Konečné výstupy schváleného LHP	
textová část (v pevné, tmavě zelené plátěné vazbě)	1 paré
hospodářská kniha s evidencí (v pevné, tmavě zelené plátěné vazbě)	1 paré
plochová tabulka (v pevné, tmavě zelené plátěné vazbě)	1 paré
obrysová mapa (1 : 10 000)	1 paré
porostní mapa (1 : 10 000)	1 paré
porostní mapa laminovaná, skládaná do kapes formátu A5 (1 : 10 000)	2 paré
těžební mapa (1 : 10 000)	1 paré
digitální numerická a grafická data na CD ve formátu XML	1 paré
digitální numerická a grafická data na CD ve formátu TAX/TOPOL	1 paré
digitální parcelní mapa na CD ve formátu TOPOL	1 paré

3.6 Metodické postupy při vyhotovování lesních hospodářských plánů

Celý postup vypracování lesního hospodářského plánu musí být dobře organizačně zajištěn a při jeho vyhotovení se vychází z několika následujících základních zásad. Veškeré práce, související s vyhotovením LHP, je nutné provádět v souladu s platnými právními předpisy. Údaje, jež jsou obsaženy v lesním hospodářském plánu, musí být zjištěné jednotným a objektivním způsobem. Při pracích na LHP se musí využívat poznatků lesnické vědy, techniky a praktických zkušeností. Lesní hospodářský plán by měl umožnit jednotnou sumarizaci důležitých údajů o hospodářském stavu lesů, jejich těžebních možnostech a plánovaných úkolech. Jednotlivé dílčí práce potřebné k vyhotovení LHP na sebe mají navazovat. Začíná se přípravnými pracemi, následuje popis porostu, získané údaje se zpracují a vytvoří se LHP s výše uvedenými náležitostmi (DOLEŽAL, KORF, PRIESOL 1969).

3.6.1 Přípravné práce

Předmětem přípravných prací je na základě podkladových materiálů identifikovat lesní majetek a posoudit jeho současný stav. Jako podkladových materiálů se dle SIMONA, KADAVÉHO, MACKŮ (1998) využívá výpis z Katastru nemovitostí (obsahuje soupis vlastníků, jejich číselný kód, označení katastrálního území, čísla parcel, výměru a druh pozemku), katastrální mapa (jedná se o zákres parcel, jejich číselné označení a identifikační číslo vlastníka), mapa hospodářská a státní mapa odvozená, obrysová nebo porostní mapa, lesnicko-typologická mapa, hospodářská kniha, výstupy z oblastních plánů rozvoje lesů (OPRL), geografická data (jedná se např. o výškopis, vrstevnice, vodní toky), záměry a požadavky vlastníka. Za posouzení současného stavu lesního majetku, se považuje posouzení lesního porostu včetně jeho prostředí. Jako podkladový materiál je pro toto šetření využíváno výstupů z OPRL. Zohledňuje se zde hledisko ochrany lesa (jeho zdravotní stav), dále jsou zde uplatněny aspekty týkající se charakteristiky stanoviště (lesnicko-typologický průzkum), funkce lesa (kategorizace lesa, vyjádření veřejného zájmu), zpřístupnění lesa (šetření lesní dopravní sítě) nebo návrhu směrnic hospodaření (ÚHÚL 2016 b).

Informace z šetření o ochraně lesů se využijí při stanovení očekávané nahodilé těžby (pro odvozování výše předmýtních těžeb), při sestavování RSH pro HS, při stanovení reálných lhůt k zalesnění a zajištění lesních porostů, při odhadu sortimentace nebo výpočtu výše ztrát. Přitom se využívá údajů o výskytu škodlivých činitelů v minulosti a současnosti, příčinách a rozsahu poškození lesních porostů, prostředcích a účinnosti provedených ochranných a obranných opatření, očekávaném ohrožení lesa a očekávaném rozsahu škod a ztrát (ŠTIPL 1997).

3.6.2 Vylíšení jednotek prostorového rozdělení lesa

Pečlivě provedené rozdělení lesa na jednotlivé jednotky usnadňuje přehled a orientaci v lese, na lesnických mapách i v hospodářské knize (KORF 1955). Účelným rozdělením lesa se vytvoří vhodné prostorové rámce, ve kterých lze dobře zjistit stav lesa, hospodářsko-úpravnický plánovat, provozně hospodařit a hospodaření kontrolovat a evidovat (NEUMAN, VOJTĚCHOVSKÝ 1972). Dle ÚHÚLU (1963) musí prostorové rozdělení lesa odpovídat nejnovějším poznatkům lesnické vědy a techniky v oblasti pěstování, obnovy, dopravy, ochrany a aby přispívalo ke zkvalitňování lesního hospodářství. Jednotky prostorového rozdělení lesa jsou definovány ve vyhlášce č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování. Nejprve, je nutné provést aktualizaci

lesnické mapy. K tomu se využívá obrysová mapa v měřítku 1 : 5 000 z předešlého LHP a jako podklad poslouží také letecké snímky a lesní hospodářská evidence. Nejdříve se zkontrolují hranice celého majetku, dále katastrální hranice a následně se provede zpřesnění vedení hranic jednotlivých jednotek rozdělení lesa. Do obrysové mapy jsou při procházení lesním porostem zakreslovány změny dle aktuálního stavu. Provede se revize hranic veškerých jednotek rozdělení lesa, v terénu se na stromech většinou vyznačí hranice oddělení a dílce. Hranice se v případě zřetelného průběhu značí v lomových bodech, případně i v průběhu rovné hranice. U nezřetelného průběhu se kromě značení lomových bodů značí místa mezi nimi, přičemž musí být vidět z jedné značky na druhou. Hranice oddělení a dílců se vyznačují po zřetelných terénních liniích, jako jsou cesty, vodní toky, hřebeny, průseky. Hranice dílců se vylisují především na základě typologické mapy. V lesích obhospodařovaných na základě věkových tříd se porosty vylisují podle věku. Porostní skupiny se vylisují pro části porostů, u nichž se v důsledku vývoje rychle mění hranice (nestejnověké nárosty a mlaziny z nich vzniklé) a pro plošně málo významné části lesa, které nejsou vylisovány jako porost (odlišné zakmenění, druhová skladba). Pracovní mapa, do které jsou zakreslovány změny, slouží pro následné digitální zpracování mapy v kanceláři. Pracovní mapa se naskenuje, souřadnicově připojí na rastr obrysové mapy a provádí se dále výpočty ploch zakreslených jednotek prostorového rozdělení lesa a přiřadí se jim atributy. Dle katastrální mapy jsou zkontrolovány tvary parcel s jednotkami prostorového rozdělení lesa a ověřeno, zda katastrální hranice nerozděluje porosty, resp. porostní skupiny. Hranice porostů nebo porostních skupin musí respektovat hranice katastrálních území. Do mapy se zakreslí nové lesní cesty, skládky apod. (ŠTIPL 1997).

Z leteckých snímků lze získat kromě hranic jednotek rozdělení lesa a jiných liniových prvků (např. lesní cesty, vodní toky) informace o nezalesněných plochách, místech, kde proběhla nějaká kalamita. Mimo tyto informace lze na základě leteckých snímků odhadovat zastoupení dřevin, věk a věkové rozvrstvení od holin, kultur až po mýtní porosty nebo zakmenění na základě podílů ploch zakrytých korunami a ploch volných. Snímky mohou dále posloužit při plánování metod určování zásoby porostů, lze odvodit směr a postup těžeb (NEUMAN, VOJTĚCHOVSKÝ 1972).

Při zpracování LHP klasickou metodou se letecké snímky využívají ve velmi omezené míře. Jsou spíše využívány barevné ortofoto snímky pro hodnocení změn charakteru

lesa, např. vymezení holých ploch a jejich zákres, okulární hodnocení porostu po zásazích, proředění apod. (KADAVÝ, MAZAL, SIMON 2011).

3.6.3 Popis porostu

Popis porostu je jednou z nejdůležitějších prací při vyhotovování LHP. Popis porostu je postup, při kterém taxátor provádí práci v terénu, v lesním porostu, za účelem zjištění současného stavu a naplánování nezbytných hospodářských opatření. Jedná se o vlastní sběr údajů o porostu, sloužící k stručnému popisu nejnižších jednotek prostorového rozdělení lesa, ke stanovení závazných ustanovení LHP, pro určení základních hospodářských opatření vztahujících se k nejnižší jednotce prostorového rozdělení lesa. Při popisu porostů se využívá také údajů z předchozího lesního hospodářského plánu a lesní hospodářské evidence. Veškeré zjišťované údaje se zapisují do zápisníku popisu porostu - taxačního zápisníku (DOLEŽAL, PRIESOL, KORF 1969). Účelem popisu porostů je tedy podrobně vyšetřit a výstižně číselně a textově popsat taxační a hospodářské poměry každého porostu tak, aby byl reálně zachycen jeho současný stav. Popis porostů je následně podkladem pro provozní plánování (KORF 1955). Výsledky zjišťování stavu lesa (popisu porostů) společně s výsledky plánování hospodářských opatření jsou sestaveny v hospodářské knize LHP podle jednotek rozdělení lesa a organizačního členění (ÚHÚL 1973).

Popis stavu a případně i charakter změn, ke kterým dochází v průběhu vývoje lesních porostů, je popisován pomocí taxačních veličin (JUN 2013). Při popisu porostů se popisují všechny porosty (porostní skupiny, etáže) na zařizovaném lesním majetku, u nichž jsou vždy uvedeny identifikační údaje, jako označení a plošná výměra nejnižší popisované jednotky prostorového rozdělení lesa v návaznosti na označení jednotek vyšších, katastrální území, vlastník, správní zařazení majetku, přírodní lesní oblast. Dále jsou uvedeny údaje o podmínkách hospodaření, mezi které patří kategorie lesa, hospodářský soubor, lesní typ, sklon a únosnost terénu, pásmo ohrožení imisemi, přibližovací vzdálenost. Mezi údaje o stavu lesa patří věk, dřevina a její zastoupení, zakmenění, střední výčetní tloušťka a střední výška, absolutní výšková bonita, bonitní stupeň, poškození, genetická klasifikace, zásoba na celé ploše a na hektar. Dále se uvádějí informace o návrhu hospodářských opatření, jako plocha a naléhavost prořezávek, výchovné těžby, obnovní těžby, zalesnění podle dřevin a minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin. Dále je zde obsažen stručný slovní popis porostu (ŠTIPL 1997). Stanovištní charakteristika se vyjádří lesním typem podle lesnicko-

typologické mapy. Pokud je v porostu zastoupeno více lesních typů, uvede se plošně převažující lesní typ. U druhové skladby se vyjádří způsob a forma smíšení (smíšení jednotlivé, hloučkovité, skupinkové a skupinové), popíše se prostorová výstavba porostu (výšková a tloušťková struktura), sociální skladba (stromy předrůstavé, úrovně, vrůstavé a podúrovně). Věková skladba se charakterizuje na úrovni stejnověkových či různověkových porostů, vylíší se vývojové stádium v členění holina, kultura, podsadba, nálet, nárost, mlazina, tyčkovina, tyčovina, dospívající kmenovina, kmenovina, přestárlý porost a výstavky. Dále se uvede pěstební stav, kvalita porostu a zpřesnění plánované intenzity výchovných zásahů (ÚHÚL 1973).

3.6.4 Zjišťování porostních zásob

Zásobou porostu se rozumí součet objemů všech stromů v porostu zjištěných přímým měřením nebo jiným způsobem. Je nejdůležitější taxační veličinou. Výše zásoby neustále kolísá, zvyšuje se přírůstem a snižuje těžbou (NEUMAN, VOJTĚCHOVSKÝ 1972). Ve Vyhlášce MZe ČR č. 84/1996 Sb. je uvedeno, že porostní zásoba se vyjadřuje v m³ bez kůry (dále jen b. k.) s přesností na celé m³. Jsou započítávány kmeny, jejichž výčetní tloušťka překročila registrační hranici 7 cm s kůrou (dále jen s. k.). V hospodářské knize LHP se uvádí zásoba pro celý porost (porostní skupinu, etáž) a na 1 ha, v členění dle jednotlivých dřevin.

Spolehlivé a objektivní zjištění porostní zásoby je základním předpokladem pro zhodnocení výsledků hospodaření, kontrolu produkční schopnosti lesa, plánování hospodářských opatření a odvození těžebních možností. Celková výše porostní zásoby je závislá na řadě činitelů, kterými jsou zejména bonita, rozloha porostní půdy, zastoupení a věk dřevin, zakmenění, hospodářský způsob a tvar lesa (NEUMAN, VOJTĚCHOVSKÝ 1972).

V případě klasického vypracování LHP je možné použít různé metody zjišťování porostních zásob, které jsou obsaženy v Informačním standardu lesního hospodářství pro LHP a LHO (ÚHÚL 2016 a). Jedná se o svěrkování, relaskop, orientační relaskop, kvalifikovaný odhad, metodu podle počtu kmenů a zkusné plochy. Způsob a rozsah zjišťování zásob jednotlivých porostů je dán požadovanou přesností určení zásoby, hospodárností, věkem porostu, hospodářským způsobem, tvarem lesa či kategorií lesa. V zásadě se rozlišují dvě základní metody k zjištění zásoby porostu, metoda přímého měření a metoda odhadu. Při přímých metodách dochází ke zjišťování porostních zásob přímým měřením čili použitím měřičských metod na celé porostní ploše nebo

reprezentativně na zkusných plochách celoplošně rozmístěných (ÚHÚL 1973). Základem celoplošného měření je průměrkování všech stromů a měření určitého počtu výšek v porostu. V případě použití metody zkusných ploch se měření provádí pouze v části porostu a z takto získaných výsledků se odvozuje zásoba celého porostu (KORF ET AL. 1972).

Metody odhadu porostních zásob jsou dvojího typu, okulární odhad a odhad s využitím Růstových tabulek či Taxačních tabulek (ŠTIPL 2000). Jedná se o rychlou a málo nákladnou metodu, která se používá pro získání předběžných údajů o zásobě porostů, pro hrubou kontrolu výsledků získaných měřeními a je to také oficiálně doporučená metoda zjišťování stavu porostních zásob porostů (ŠMELKO 2000).

3.6.5 Návrh hospodářských opatření

Pro plánované desetiletí jsou pro porosty vytvořeny návrhy zalesňovacích úkolů, prořezávek, rekonstrukcí, předpisy předmýtní a mýtní těžby. Tyto návrhy vycházejí z popisu porostů, zjišťování porostních zásob a rámcových směrnic hospodaření (ÚHÚL 1973).

V předmýtních porostech se navrhuje probírky, jejichž intenzita a počet zásahů závisí na dřevině, věku, zakmenění a zdravotním stavu porostu. Výše výchovných zásahů vychází z výsledků měření na zkusných probírkových plochách. Předmýtní těžba se plánuje v m³ hroubí b. k. (ÚHÚL 1973). Opakované zásahy jsou zpravidla předepisovány pro listnaté, smíšené a přehoustlé porosty (ŠTIPL 1997). Za mýtní porosty jsou považovány porosty, jejichž věk dosáhl k prvnímu dni platnosti LHP počátku obnovy. Dle nutnosti provedení těžby se rozdělují obnovní těžby do tzv. naléhavostí. Těžby naléhavé (naléhavost 1) je nutné provést přednostně, provádějí se v prvních letech platnosti LHP a jedná se např. o porosty přestárlé, rozvrácené kalamitou, silně proředěné, poškozené, domýcení porostních zbytků apod. Těžby ostatní (naléhavost 0) jsou obnovní zásahy, které je možné v daném decenniu provést, ale také odsunout do decennia dalšího. Jedná se např. o první obnovní zásahy v kvalitních listnatých porostech s věkem na počátku obnovy. Mýtní těžby se uvádí v m³ hroubí b. k. a jejich umístění a velikost obnovních prvků závisí na dřevině, stanovišti, členitosti terénu, dopravním zpřístupnění a ohrožení škodlivými činiteli (ŠTIPL 1997).

3.6.6 Kancelářské zpracování dat

Po ukončení sběru dat v terénu, dochází k jejich vyhodnocování a počítačovému zpracování do přehledných tabulek, grafů, grafikonů, ty se doplní textem a vyhotoví se v náležitostech dle vyhlášky MZE ČR č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování

3.7 Vyhotovování lesních hospodářských plánů pomocí metody statistické provozní inventarizace lesa

Při tvorbě LHP se v současné době využívá metoda soustavy věkových tříd. Tato metoda, ale neobstojí v lesích s bohatou strukturou obhospodařovaných na principech přírodně blízkého lesnického hospodaření. V těchto lesích je nutné použít metody jiné, vhodné pro tento způsob hospodaření. Jedná se o zařizování lesů využívající principů kontrolních metod. Z tohoto pohledu se vylišuje hospodářská úprava lesů věkových tříd a hospodářská úprava lesů na podkladě provozní inventarizace (ČERNÝ 2004).

3.7.1 Metoda statistické provozní inventarizace lesa

Statistická provozní inventarizace lesa (dále SPI) je prováděna na síti trvalých inventarizačních ploch, které pokrývají celé území lesního hospodářského celku. Na těchto inventarizačních plochách jsou zjišťovány dendrometrické veličiny jednotlivých stromů, které jsou na základě statistických výpočtů poté vztaženy na širší územní jednotky, tj. na lesní hospodářské celky, lesnické úseky, soubory porostů o stejných stanovištních podmínkách (typy vývoje lesa) a pokud je to možné tak i na soubory porostních skupin se stejným současným typem porostu (ZAHRADNÍČEK 2010). Kromě zmíněného zjišťování dendrometrických veličin lze na inventarizační ploše hodnotit celou řadu dalších údajů. Co všechno se bude na plochách měřit, záleží na požadavcích vlastníka lesa. Vyhodnocované údaje zahrnují základní údaje o porostních zásobách, středních porostních veličinách, údaje tloušťkového rozložení, výškového rozpětí a další intervalové charakteristiky. Všechny vyhodnocené údaje jsou doplněny hodnotou udávající přesnost na dané hladině pravděpodobnosti (ČERNÝ ET AL. 2007). Teprve při vzájemném porovnání dvou po sobě jdoucích inventarizačních šetření na trvalých inventarizačních plochách poskytne statistická provozní inventarizace důležité informace o vývoji lesa a o změnách jednotlivých sledovaných charakteristik včetně informace o běžném přírůstu zásob. Hodnota údajů získaných při provozní inventarizaci narůstá se vzrůstajícím počtem opakovaných šetření (ČERNÝ 2004).

Statistická provozní inventarizace využívá principu náhodného výběru, který patří mezi metody statistické indukce, kde dochází k zobecnění statistických výsledků získaných zpracováním určitého statistického souboru na rozsáhlejší soubor. Na základě náhodného výběru se využívá odhadu parametrů na celý základní soubor (ZAHRADNÍČEK 2010).

3.7.2 Postup vyhotovení

Postup vyhotovení lesního hospodářského plánu začíná přípravnými pracemi, které se shodují s postupem při klasickém vyhotovení LHP. Nejprve se shromáždí podkladové materiály, kterými jsou výpis z katastru nemovitostí, katastrální mapa, podklady z oblastních plánů rozvoje lesů (kategorizace lesů, typologická mapa, základní hospodářská doporučení pro hospodářské soubory a směrnice hospodaření pro příslušnou přírodní lesní oblasti, mapa klasifikace dopravní sítě, mapa deklarovaných funkcí lesa, mapa dlouhodobých opatření ochrany lesa, údaje o pásmech ohrožení lesa imisemi a údaje o lokalizaci prvků územních systémů ekologické stability). Údaje z oblastních plánů rozvoje lesů slouží k vytvoření typů vývoje lesa a směrnic hospodaření. V případě střetu zájmu oprávněných osob je možné svolat základní šetření, jehož výsledkem je základní protokol. Provede se identifikace lesního majetku, kde se vytvoří soupis pozemků daného lesního hospodářského celku včetně jejich ploch a výměr. Tento soupis slouží jako podklad pro vlastní zařízení lesa a slouží k vyhotovení plochové tabulky. Dále je nutné využít letecké snímky (ortofotosnímky), na jejichž základě se zpřesní průběh hranic vyšších jednotek prostorového rozdělení lesa (oddělení, dílce), vyliší se porostní detail (typ vývoje lesa, porostní typy, popř. jejich segmenty) a slouží jako podklad pro SPI. Letecké snímky jsou také využity při optimalizaci počtu inventarizačních ploch, kdy se provádí zahuštění nebo zředění sítě ploch v souvislosti s požadovanou přesností. Podkladem pro tvorbu lesnické mapy je katastrální nebo státní mapa odvozená v měřítku 1 : 5 000, letecké snímky a další podklady od zadavatele obnovy LHP a ostatních státních orgánů. Základní lesnická mapa se vytváří v terénu pomocí moderní digitální technologie v prostředí GIS (ČERNÝ 2004).

Na základě získaných dat z terénního šetření jsou tato vyhodnocena a jsou provedeny dohodnuté výstupy. Výsledky vlastníků obdrží v analogové a digitální formě, přičemž analogové výstupy obsahují tištěné alfanumerické výstupy LHP, mapové výstupy a podklady pořízené při tvorbě základní lesnické mapy. Digitálními daty jsou

alfanumerická data LHP, všeobecná část LHP a plochová tabulka LHP, data provozní inventarizace, grafická data LHP pro GIS vlastníka lesa a kartografická data LHP (ZAHRADNÍČEK 2010).

V lesním zákoně ani v Informačním standardu lesního hospodářství není pro lesní hospodářské plány brána v potaz metoda statistické provozní inventarizace, nelze tedy schválit vypracovaný LHP pro lesní majetky touto metodou. SPI je uplatněna pouze v národních parcích, kde lze tuto metodu použít, a která se zde také používá (JUN 2013).

3.8 Systém dotací na lesní hospodářské plány dle zákona

3.8.1 Obecné podmínky

Finanční příspěvky podle druhé části nařízení vlády č. 30/2014 Sb., ve znění nařízení vlády č. 308/2014 Sb., 51/2015 Sb. a 209/2016 Sb. (dále jen „finanční příspěvky na hospodaření v lesích“) poskytuje v lesích, které nejsou lesy vojenskými, nejsou na území národních parků a jejich ochranných pásem nebo nejsou lesy ve vlastnictví státu, Ministerstvo zemědělství. Žadatelem o finanční příspěvek na hospodaření v lesích je vlastník lesa nebo osoba, na kterou se podle § 58 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů a ve znění pozdějších předpisů (dále jen „lesní zákon“) vztahují práva a povinnosti vlastníka lesa. Před zahájením prací v rámci plnění předmětu finančního příspěvku žadatel doručí příslušnému krajskému úřadu své ohlášení. Ohlášení se podává nejdříve 1. září (s výjimkou finančního příspěvku na vyhotovení LHP) nejpozději 31. března. Ohlášení se podává souhrnně pro všechny práce prováděné v období platnosti ohlášení (tedy ode dne doručení ohlášení až do 31. srpna). Předpokládaná výše finančního příspěvku, uváděná v ohlášení, je orientační částka, která není závazná pro rozhodnutí o výši finančního příspěvku. V případě, že žadatelem je v rámci žádosti požadován finanční příspěvek vyšší, než předtím uvedl ve svém ohlášení, není potřeba podávat změnu ohlášení ani nové ohlášení. Ohlášení slouží k posouzení motivačního účinku poskytnuté veřejné podpory. V souladu s příslušnými právními předpisy EU veřejná podpora vykazuje motivační účinek, jestliže mění chování podniku takovým způsobem, že podnik zahájí další činnosti, které přispívají k rozvoji daného odvětví a které by bez poskytnutí podpory nevykonával nebo by je vykonával pouze omezeným nebo jiným způsobem.

Své ohlášení i následnou žádost o poskytnutí finančního příspěvku doručí žadatel na podací místo poštou, osobně nebo do datové schránky podacího místa. Příjem ohlášení,

žádostí a administraci finančních příspěvků na hospodaření v lesích poskytovaného Ministerstvem zemědělství zajišťuje příslušný krajský úřad, kterým je v případě finančního příspěvku na vyhotovení lesních hospodářských plánů ten krajský úřad, který je místně příslušný ke schválení LHP. Ke schválení LHP je místně příslušný ten krajský úřad, v jehož územní působnosti leží největší část lesního hospodářského celku. Nesplňuje-li ohlášení, žádost nebo její přílohy podmínky stanovené nařízením vlády č. 30/2014 Sb., nebo trpí-li vadami, pomůže krajský úřad žadateli nedostatky odstranit na místě, nebo vyzve žadatele k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu, a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě, současně může řízení o poskytnutí finančního příspěvku přerušit, neodstraní-li žadatel nedostatky do stanovené lhůty, bude řízení o poskytnutí finančního příspěvku zastaveno.

Finanční příspěvek nelze poskytnout v těchto případech:

- celková výše finančního příspěvku určená podacím místem je nižší než 1 000 Kč,
- nebyl dodržen účel a podmínky pro přiznání finančního příspěvku, stejný předmět finančního příspěvku byl ve stejném období podpořen z jiných veřejných zdrojů nebo fondů Evropské unie,
- žadatel dosud nesplatil inkasní příkaz v návaznosti na rozhodnutí Evropské komise, kterým je konkrétní veřejná podpora (dotační program či jednotlivá podpora) prohlášena za neslučitelnou s vnitřním trhem,
- žadatel ke dni podání žádosti splňuje definici podniku v obtížích ve smyslu Pokynů Evropské unie ke státní podpoře v odvětvích zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech na období 2014 až 2020.
- Dále může být podle § 46 odst. 7 lesního zákona poskytnutí finančního příspěvku odepřeno žadateli, jemuž byla v období tří let před doručením žádosti o finanční příspěvek na hospodaření v lesích, pravomocně uložena pokuta podle lesního zákona.

3.8.2 Dotace na lesní hospodářské plány

Ohlášení žadatele se podává na formuláři, jehož vzor je uveden v příloze č. 12 k nařízení vlády č. 30/2014 Sb. Žádost o finanční příspěvek se podává na formuláři, jehož vzor je uveden v příloze č. 7 k nařízení vlády č. 30/2014 Sb. Předmětem finančního příspěvku je zpracovaný a schválený lesní hospodářský plán

s pravomocně udělenými výjimkami z lesního zákona, jsou-li součástí LHP, v digitální formě, předaný do datového skladu organizační složky státu zřízené Ministerstvem zemědělství (Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem. Výše finančního příspěvku na vyhotovení LHP se určí podle skutečně vynaložených přímých nákladů na 1 ha lesního hospodářského celku (bez DPH, na jejíž odpočet si žadatel – plátce DPH uplatnil nárok), maximálně však ve výši 300 Kč/ha. Výše ostatních finančních příspěvků se určuje jako součet součinů sazeb a množství skutečně provedených technických jednotek. Celkovou požadovanou výši finančního příspěvku žadatel zaokrouhluje na celé koruny dolů.

Podmínky poskytnutí finančních příspěvků jsou obecné podmínky přiznání finančního příspěvku, doba platnosti schváleného LHP není kratší než 10 let, při zpracování LHP byl dodržen soulad výstupů s Informačním standardem lesního hospodářství vydávaným Ministerstvem zemědělství (v rozsahu povinných položek dat LHP a povinné kartografické prezentace dat lesního hospodářství pro vykreslení porostní mapy), schválený lesní hospodářský plán byl v digitální formě předán do datového skladu ÚHÚL.

Ohlášení žadatele o finanční příspěvek musí proběhnout před zahájením prací v rámci plnění předmětu finančního příspěvku, nejdříve 1. září. Za okamžik zahájení prací i okamžik splnění předmětu finančního příspěvku se považuje okamžik předání dat LHP v digitální formě do datového skladu ÚHÚL (jak je uveden v průvodním listu k LHP). Žádost o finanční příspěvek musí být zaslána do 3 měsíců po splnění předmětu finančního příspěvku, nejpozději do 31. srpna. Za okamžik zahájení prací i okamžik splnění předmětu finančního příspěvku se považuje okamžik předání dat LHP v digitální formě do datového skladu ÚHÚL (jak je uveden v průvodním listu k LHP). K žádosti je zapotřebí připojit dvě přílohy, a sice průvodní list k LHP a kopie faktur vztahujících se k vyhotovení LHP.

3.9 Vznik současné situace okolo lesních hospodářských plánů

Zákon 289/1995 Sb., zásadním způsobem upravit předchozí legislativu směrem k trvale udržitelnému hospodaření a z LHP učinil opět nástroj vlastníka lesa. Současně podstatným způsobem zvýraznil roli vlastníka lesa (správce) a jeho odborného lesního hospodáře. Současně k 30. 12. 1996 bylo ukončeno dosud státem hrazené jednotné zpracovávání LHP Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů (ÚHÚL), neboť nový zákon

o lesích již připouští zpracování LHP právníky a fyzickými osobami, které mají k této činnosti licenci Ministerstva zemědělství a jeho zpracování si hradí vlastník lesa. Rok 1997 byl proto při obnově LHP s platností od 1. 1. 1998 prvním rokem, ve kterém byly zpracovávány LHP již podle představ vlastníků lesa v novém podnikatelském prostředí privátních firem v hospodářské úpravě lesů (MORÁVEK 1998).

Vznik soukromých taxačních kanceláří (v roce 1996 byly vydány první licence právníkům a fyzickým osobám) přinesl obchodní veřejné soutěže, výběrová řízení, smlouvy s technickými a obchodními podmínkami dodávek, termíny, sankcemi, konkurencí, pletichami a mnoho dalšího. Změna legislativy přinesla změnu postavení hospodářské úpravy lesů (HÚL), pozměnila užívaná optimalizační schémata a algoritmy pro stanovení hospodářsko-úpravnických veličin, závazných ustanovení, stanovila závazné termíny, předurčila v mnoha směrech technologii zpracování, zavedla nové nástroje - lesní hospodářské osnovy (LHO), oblastní plány rozvoje lesů (OPRL), inventarizaci, které se formovaly a hledaly své místo v systému a vzájemnou koexistenci, vyrobila množství nejednoznačně řešitelných problémů, jejichž překonávání ukrajovalo firmám energii, čas a peníze. Výpočetní technika násobila své kapacity a rychlost zpracování, výstupní tisková zařízení s přijatelnou kvalitou a rychlostí produkce se stala obecně dostupnými, softwary pro sběr a editaci dat se stávaly stále komplikovanějšími, provázanějšími a mnohdy v procesu permanentního vývoje problémovými (ZEZULA 2004).

Novým fenoménem v HÚL se stala standardizace a kontrola dat, datové sklady. Změna transformačních záměrů s Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů v Brandýse nad Labem (ÚHÚL) pak proti sobě paradoxně mnohdy postavila do konkurenčního vztahu soukromou (taxační firmy) a státní sféru (ÚHÚL). K zásadnímu posunu za dosavadních sedm let působení taxačních firem došlo v těchto bodech. Od legislativní podoby LHP jako nástroje vlastníka (plán hospodaření) se stanovenými závaznými ustanoveními a povinnostmi dodržet při hospodaření zákonné limity jsme dospěli k "realizačnímu projektu" se schvalovací procedurou připomínající stavební či územní řízení plné projednání, vyjádření, souhlasů, závazných stanovisek, zapracování atd., s oběhem dokladů hodným nakládání s radioaktivním materiálem. Agenda a zúřadování LHP malého majetku zasaženého nejrůznějšími funkcemi tak může násobně převážet čas a náklady na jeho vlastní zhotovení - samozřejmě vše v ceně. Náležitosti a obsah LHP dnes v podstatě určují nástroje v legislativě vůbec neuvedené, a sice informační

standard lesního hospodářství (IS LH), standardizační komise, kontrolní nástroje (ZEZULA 2004).

Dochází k neustálému zkracování již tak šibeničních dílčích a konečných termínů zhotovení LHP a LHO, což působí firmám nemalé organizační a ekonomické potíže v kumulaci prací jen do dílčích období roku. Z nejrůznějších důvodů byly například vznášeny požadavky na zhotovení LHO v jednoletém cyklu s odevzdáním začátkem prosince, případně i dříve (KALUŽA 2004).

3.9.1 Současná situace v oblasti zpracování lesních hospodářských plánů

Vznik privátních taxačních kanceláří nebyl otázkou nějakého jednorázového aktu nebo rozhodnutí. Byl výsledkem řízeně zahájené a spontánně proběhlé etapy transformace HÚL a ÚHÚL, což v roce 1996 splývalo. Optimální počet taxačních kanceláří je takový, který umožňuje všem existenci, rozvoj a konkurenci. Předpokladem je vyrovnaný nebo mírně expandující trh bez dominance. O současném trhu služeb hospodářské úpravy lesů (HÚL) nic z toho neplatí. Firem je hodně, zakázek i zákazníků je málo, bez trvalé zakázky u Lesů ČR, s. p. nemá taxace zajišťovaná firemním způsobem smysl. Vzhledem k okolnostem na taxačním trhu postrádá smysl provozovat větší taxační firmu bez zakázky u Lesů ČR, s. p. Ceny na trhu HÚL již dávno nejsou otázkou kalkulace, ale výsledek spekulace. Firmy rezignovaly na svůj rozvoj, zvýšily produktivitu pro mnohé zcela nepředstavitelným a trvale neudržitelným způsobem, srazily náklady na sám práh únosnosti. Každá z nich doufá, že to bude ona, která to přežije (KALUŽA 2004).

HÚL u Lesů ČR, s. p. funguje velmi dobře. Problémem je spíše na straně taxačních firem, které musejí řešit snižující se objem zakázek, který se ovšem dlouhodobě stabilizuje na uvedeném počtu cca 9 LHP v celkovém rozsahu cca 130 000 ha lesa ročně. Tento trend platí za předpokladu, že nedojde k výraznému úbytku obhospodařovaného majetku u Lesů ČR, s. p. Předpokládané úbytky z dosud neukončených restitučních případů budou kompenzovány předpokládanými přírůstky v rámci arondačního programu. Optimální je z pohledu Lesy ČR, s. p. takové fungování "taxace" (tedy tvorby LHP), které zajistí na základě připravených kvalitních podkladů zpracování kvalitních LHP, jež vzniknou jako výsledek spolupráce všech, kteří se na vyhotovení tohoto projektu podílejí. Takový systém je u Lesů ČR, s. p. nastaven, je funkční a je důležité jej trvale udržovat, rozvíjet a zlepšovat (ZEZULA 2004).

Při zpracování LHP rozhodně obecně nedošlo ke zhoršení kvality v oblasti venkovního šetření a úrovně zpracování údajů, spíše naopak k ujednocení (jednotná technologie), zamezení hrubým chybám (kontrolní nástroje) apod. Vše ostatní je otázkou kvality podkladů, smluvně dohodnutých podmínek dodávky a mocnosti vazby na cenu. Jestli někoho při zadání zajímá jen to, aby ho pořízení nic nestálo, tj. aby veškeré výdaje pokryla dotace, těžko pak následně může zpochybňovat kvalitu a způsob provedení (KALUŽA 2004).

Taxační firmy mají při dnešních nárocích na digitální zpracování (IDC) jen několik možností, jak šetřit a tím se nabízet s nižší konkurenční cenou. Jen okrajově je to krátkodobé najímání mladých, nebo (zkušenostmi) méně kvalifikovaných pracovníků. Především jde o zvýšení denní hektarové normy popisu, tedy konkrétně venkovních prací. To je samozřejmě možné pouze za cenu snížení kvality venkovních prací. A k tomu skutečně dochází (ČERVENKA 2002).

3.9.2 Ceny lesních hospodářských plánů u Lesů České republiky, s. p. v období kolem roku 2004

Ceny za zpracování 1 ha LHP pro Lesy ČR, s. p. měly výrazněji klesající trend zhruba do roku 2000, kdy se ceny v zásadě ustálily s menšími odchylkami na současné úrovni. Pokles cen je nepochybně způsoben mj. i určitým přetlakem firem, zpracovávajících LHP v rámci České republiky. Lesy ČR, s. p. však postupně zkvalitňují předávání podkladů pro tvorbu LHP a přecházejí od papírových tištěných podkladů k digitálním datovým výstupům. Tento proces probíhal v jednotlivých letech postupně a mohl a měl by mít vliv i na tvorbu cen za zpracování LHP. Do roku 2000 byly předávány jako podklad taxačním firmám černobílé letecké snímky, po roce 2000 dodávaly Lesy ČR, s. p. kompletní ortofotomapy a v současné době dodávají barevné, velmi kvalitní ortofotomapy pro celé území zpracovávaných lesních hospodářských celků (LHC) jako součást poskytovaných podkladů. Po dokončení všech OPRL jsou tyto podklady v současné době dodávány zásadně v digitální podobě, stejně jako digitální data LHP a digitální data lesní hospodářské evidence (LHE) starých plánů. Veškeré podklady pro tvorbu LHP jsou poskytovány zhotoviteli zdarma v rámci platné smlouvy, a tedy i ceny na vyhotovení LHP. Vzhledem k tomu, že Lesy ČR, s. p. letos dokončí kompletní systém programových nástrojů pro práci s daty LHP, je možné se zamýšlet nad dalším zkvalitněním předávaných podkladů ve formě digitálních grafických dat

původních LHP. Pokud by tato data byla předávána s aktualizovaným stavem lesa a majetkové držby, pak by takový podklad společně s kvalitní LHE o provedených opatřeních za dobu platnosti starého LHP měl mít určitě i výrazný dopad na cenu zadávaného LHP (ZEZULA 2004).

Pokud bude LHP tvořen na základě aktualizovaných alfanumerických a grafických dat LHP, pak by za předpokladu rozsahu stávajících výstupů mohla být cena za jeho zpracování nižší. Ale to je určitě otázka vývoje v dalších letech (ZEZULA 2004).

Na druhou stranu si Lesy ČR, s. p. uvědomují, že negativní stránkou současného cenového vývoje je mimořádně vysoká snaha zpracovatelů LHP ušetřit náklady. Ve snaze získat zakázku a uspět v konkurenčním boji nabízejí ceny, které je nutí k úsporám nákladů, které mohou být na úkor kvality vyhotovovaných LHP. Tento stav vyžaduje na straně Lesy ČR, s. p. vyšší počet kontrol a trvalá jednání se zhotoviteli LHP. Lesy ČR, s. p. řeší vyhotovení LHP smluvně s taxačními firmami, které vlastní licenci pro zpracování LHP. LHP jsou u Lesů ČR, s. p. zadávány, vzhledem k poskytovaným příspěvkům státu na jejich vyhotovení, obchodní veřejnou soutěží. Součástí všech vyhlášených obchodních veřejných soutěží na zpracování LHP u Lesů ČR, s. p. je kompletní zadávací dokumentace, která vždy obsahuje i vzorovou smlouvu a zadávací protokol na vyhotovení LHP. Lesy ČR, s. p. tedy vždy před zpracováním cenových nabídek jednotlivých firem jasně definují pravidla hry pro obě strany a rovněž jasně definují, které podklady předají a jaké výstupy požadují. Kritéria hodnocení nabídek jsou seřazena a zveřejněna vždy před vlastním podáním nabídek.: a) výhodnost nabídky; b) výše nabídkové ceny; c) kvalita zpracování předchozích LHP; d) technické a odborné předpoklady. Z těchto kritérií je zřejmé, že výše nabídkové ceny nebyla a není v těchto soutěžích posuzována na prvním místě a při hodnocení rovněž nemá největší váhu, kritéria musí být a jsou komisemi pro posuzování jednotlivých nabídek hodnocena tak, jak jsou zveřejněna a podle uvedeného pořadí mají rovněž různou váhu. Posuzování jednotlivých nabídek je věnována odpovídající pozornost a výsledný výběr zpracovatele konkrétního LHP je proveden na základě posouzení a pečlivém zvážení všech kritérií. Výsledkem výběru tedy nemusí být a také rozhodně vždy není výběr firmy s nejnižší cenovou nabídkou. Co si mohou nebo nemohou dovolit taxační kanceláře, to musejí vědět a určitě také vědí jednotlivé taxační firmy a za ty já hovořit nemohu (ZEZULA 2004).

Lesy ČR, s. p. zpracovaly v minulém roce komplexní materiál, ve kterém byly posouzeny možnosti a trendy udržení vysoké kvality LHP zpracovávaných pro Lesy ČR, s. p.. Výsledkem tohoto materiálu byl mj. i návrh rámcového ceníku prací, který byl zveřejněn na internetových stránkách Lesy ČR, s. p. a byl určen k využití taxačními firmami jako jeden z orientačních podkladů pro cenové nabídky v loňském roce. Ceník umožňoval orientační odvození ceny za 1 ha LHP formou cenových přírážek a srážek vztažených k údajům zveřejněným v zadávací dokumentaci k jednotlivým LHP. Cena průměrného standardního LHP dle tohoto ceníku činila 440 Kč/ha pro LHP zadávané v roce 2003. Lesy ČR, s. p. se nebrání myšlence, aby stejně jako existuje celostátně platný ceník stavebních či jiných prací, byl nezávislým subjektem (subjekty) zpracován i ceník prací pro vyhotovení LHP. Jak byly tyto možnosti nabídnuté Lesy ČR, s. p. využity jednotlivými taxačními firmami při zpracování jejich nabídek, musejí říci jednotlivé firmy samy (ZEZULA 2004).

Ceny za vyhotovení LHP jednoznačně určují výsledky výběrových řízení u Lesů ČR, s. p. (ČERVENKA 2002).

3.9.3 Názory některých odborníků na situaci kolem lesních hospodářských plánů

Střednědobé i krátkodobé důsledky poklesu cen LHP jsou z celospolečenského hlediska (tím je myšlena nákladovost pro majitele a uživatele lesů) jednoznačně kladné. Ale na druhou stranu je to z dlouhodobého hlediska vinou snížení kvality LHP a tím i následného hospodaření velké mínus po stránce ekonomické, se bude vysvětlovat a dokazovat jen velice těžko. Taxační subjekty působící na poli zakázek Lesy ČR, s. p. byly nejspíše chyceny do nastavené smyčky, kterou vytrvale sami utahují. Neustálým poklesem cen již jednou inspirovaly Ministerstvo zemědělství ke snížení příspěvku za digitální zpracování plánu (ČERVENKA 2002).

Bude-li za reálnou cenu považována cena, která umožní zhotoviteli držet kádr kvalifikovaných zaměstnanců v “kamenné” provozovně a zohledňovat ve mzdách jejich odbornost a praxi, mít kompletní technologickou linku a tu průběžně v odpisových dobách inovovat a při tom všem dosahovat přiměřené rentability, pak se cena pohybuje v rozmezí 400–520 Kč/ha bez DPH standardního LHP v závislosti na velikosti a struktuře LHC. Skutečností je cena 365–404 Kč bez DPH (KALUŽA 2004).

O nabídky zpracovat plán nebývá v současné době nouze, výběru zpracovatele plánu je však nutné věnovat patřičnou pozornost a vyžádat si reference. Cenu vyplacenou za vyhotovení LHP jsme zjišťovali mezi členy Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů. V letech 2008-2010 dosáhla průměrné výše 388 Kč za 1 ha lesní půdy. Téměř v 90 % případů se pohybovala mezi 350-440 Kč/ha. Na rozdílnost ceny neměla vliv velikost lesního majetku, snad ji mohly ovlivnit obtížné terénní či složité porostní poměry (ZÁRUBA 2011).

O tom, že taxační kanceláře bojují o přežití, nemají dostatek prostředků na personální a technologický rozvoj, nemá cenu mluvit. Nicméně hledat cesty, jak tento negativní trend zvrátit, je nejspíš potřeba. Nicméně jediný, kdo se k tomu ale musí vyjádřit a něco na tom začít měnit, je ten, pro koho jsou výsledná díla HÚL určena: vlastník. I kdyby totiž taxátor vytvořil ten nejlepší plán, pokud nepřesvědčí zadavatele, aby si ho od něj koupil, nemá tato jeho snaha něco na současném plánování vylepšovat, prakticky žádný význam (URBÁNEK 2012).

Situace taxačních kanceláří je asi taková, pokud budeme mluvit o „optimálním počtu“ taxačních kanceláří na trhu. Tak ten se asi blíží počtu zadávaných zakázek u Lesů ČR, s. p. K této „optimalizaci“ dojde buď současným neřízeným způsobem, nebo nějakým usměrněním, případně změnou podmínek (výběr dodavatelů s jednáním o ceně apod.). Nebo zásahem „státu“, popřípadě jednostranným rozhodnutím Lesy ČR, s. p. o zřízení nějaké formy vlastní taxace. Pak bude optimálním počtem nula (KALUŽA 2004).

Pokud jde o náklady na vyhotovení LHP – riziko nejnižší ceny samozřejmě existuje a je v přímé souvislosti s kvalitou zpracování jeho obsahu. Zpracovatel LHP může výrazně snížit své náklady výrazným omezením venkovních prací, které nahradí využitím předchozího LHP a úpravou jeho údajů dle záznamů lesní hospodářské evidence za uplynulé desetileté období. Plán hospodářských opatření lze v těchto případech navrhnout v kanceláři podle předtištěných rámcových směrnic hospodaření, výši těžby v jednotlivých porostech dle jejich věku a druhového složení využitím vyhláškou stanovených modelových procent. Jistě není nutno zdůrazňovat, že takto zpracovaný plán je pro praktickou potřebu téměř bezcenný. Naštěstí podrobné plánování těžby a pěstebních opatření v jednotlivých porostech není závazné a lesní hospodář nemusí na předpis LHP v jednotlivých porostních skupinách brát zřetel.

Zůstává ovšem otázkou, není-li v těchto případech i nízká cena LHP zbytečně vynaloženým nákladem (ZÁRUBA 2013).

Lesní hospodářský plán je velmi složitý a rozsáhlý projekt na hospodaření, který se obvykle zpracovává na dobu deseti let. Vypracování tohoto projektu v sobě zahrnuje zvládnutí a zpracování celé řady poznatků z různých odvětví a odborné využití celé řady odlišných podkladů. Nelze ho vytvořit bez odborníků se specifickým vzděláním, specializací apod. Doba vyhotovení projektu činí dle velikosti majetku často i rok a více. Jedná se o velmi speciální dílo, které lze jen obtížně hodnotit dle výkonového a honorářového řádu (architektů, inženýrů...), nebo jiného pomocného materiálu pro stanovení ceny za dílo či projekt. Kdyby byla pro výpočet použita, ta nejnižší cca 4% honorářová sazba z celkového naplánovaného objemu prací projektem (zde zřejmě celkové těžby v Kč), dojdeme k ceně za zhotovení projektu LHP přesahující 2200 Kč/ha. Skutečnost je ovšem jiná. V současné době činí honorářová sazba cca 0,7% a neustále klesá. Architektonické kanceláře zabývající se vypracováním územních generelů a tyjící ze státního rozpočtu, by za takovou cenu ani nevyjely do terénu (ČERVENKA 2002).

Příčin, které možná stojí za nízkou cenou LHP a jejich kvalitou je několik. Jednou z nich je nesoulad mezi nabídkou a poptávkou obecně – převaha počtu subjektů a jimi nabízených kapacit vyhotovení LHP nad poptávkou. Dále pak despekt až degradační přístup ze strany lesnického provozu k lesnímu hospodářskému plánu jako takovému a s tím i k taxaci jako takové. Důvodů je na celou samostatnou kapitolu. Převážná část lesnického provozu sice velmi dobře zvládá vlastní provozní činnosti s lesem spojené, ale tvorbě LHP, vzniku a použití podkladů ve své podstatě nerozumí, LHP je pro ni příliš podrobný a složitý (až nesrozumitelný). A čemu nerozumím, to podvědomě odmítám. Proto je LHP podceňován, jsou využívány všechny možnosti zákona o zjednodušení (či snad i obejití). Na prstech rukou by se dali spočítat správci či majitelé lesních majetků, kteří si uvědomují plně význam kvalitního LHP – zpravidla pochází z řad pracovně úspěšných taxátorů. V neposlední řadě, je zde i možný důvod v nepostačujícím výkonu (možná kapacitě) a odborné úrovni státní správy, které tento vývoj zdá se nevdá a takové LHP až na vzácné výjimky bez problémů schvaluje (ČERVENKA 2002).

4 Metodika

4.1 Ceny lesních hospodářských plánů

Sběr dat o cenách LHP probíhal po celou dobu zpracovávání diplomové práce. Bylo zjišťováno, kolik stojí zpracování jednoho hektaru LHP. Dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, dochází od roku 2006 ke zveřejňování smluv o dílo. Tyto zveřejněné smlouvy o dílo, se tak staly jedním z pramenů informací o cenách LHP, jednalo se především o zpracování LHP pro města a obce. Dále byly osloveny Lesy České republiky s.p., kteří jsou největším zadavatelem LHP v rámci celé České republiky. Osloveno bylo také Sdružení taxačních kanceláří, a sice otázkou, za jaké ceny zpracovávají či zpracovávali jednotliví členové jeden hektar LHP.

4.2 Kvalita lesních hospodářských plánů

Jednou z ústředních myšlenek diplomové práce je, zda mají současné ceny za zpracování jednoho hektaru LHP vliv na jeho kvalitu. Proto bylo provedeno přeměření několika vybraných porostních skupin, kontrolovanou veličinou byla porostní zásoba. Porostní skupiny, byly vybírány dle stáří LHP. Bylo rozhodnuto, že nejzazší přípustné stáří LHP, je takové, které vstoupilo v platnost 1. 1. 2013, u starších LHP by již mohly být výsledky ovlivněny přírůstem. Celkem bylo pro přezkoumání vybráno 5 porostních skupin, snahou bylo vybrat porostní skupiny tak, aby pokud možno byla každá jiného subjektu. Byly osloveny Lesy České republiky s. p., konkrétně lesní správa Buchlovice, Jindřichův Hradec, Vítkov, Znojmo, Městské lesy Znojmo příspěvková organizace, Progles s.r.o. U vybraných porostních skupin, bylo zažádáno o výpis z hospodářské knihy, ve kterém je uvedeno označení porostu a údaje charakterizující porost, dále pak o porostní mapu, aby bylo možno porost dohledat v terénu. Bylo vybráno 5 porostních veličin (zastoupení, výčetní tloušťka, výška, objem středního kmene a zásoba) pro které bylo provedeno kontrolní šetření. Terénní práce probíhaly v únoru a březnu 2017. Výsledky terénního šetření a následné zpracování dat, pak byly porovnávány s údaji uvedenými v LHP.

Po příchodu na vybranou plochu, bylo nejprve vyplněno čelo zápisníku, aby bylo možno i později spojit vyplněný zápisník s příslušným výpisem z hospodářské knihy. Při vlastním průměrkování byla u každého kmene (pro každou dřevinu zvlášť) změřena

výčetní tloušťka (tloušťka ve výšce 1,3 m) a jednotlivé hodnoty byly zařazeny do tloušťkových stupňů po 2 cm a zapsány do zápisníku objemových tabulek. Každý změřený strom byl označen křídou, aby nedocházelo k jejich podvojnému měření. Postup měření byl systematický po celé ploše průměrkovaného porostu. Při měření kmenů, které měly ve výčetní tloušťce nepravidelný příčný průřez, byla změřena tloušťka nad a pod poškozením a z nich poté stanovena střední hodnota. Ke každému tloušťkovému stupni, byly naměřeny tři výšky stromů. Pro měření tlouštěk byla použita průměrka KINEX 80 cm a pro měření výšek laserový dálkoměr a výškoměr Nikon Forestry Pro. Po ukončené terénního šetření, byla pomocí objemových tabulek pro jednotlivé dřeviny, stanovena jejich porostní zásoba. Vypočtené údaje pak byly srovnávány s údaji uvedenými v LHP.

4.3 Dotazníky

Stejně jako vyhledávání cen LHP i shánění respondentů pro vyplňování dotazníků probíhalo po celou dobu zpracovávání diplomové práce. Byly vytvořeny tři typy dotazníků:

- Ceny LHP (viz Příloha 1)
- Dotazník pro taxátory (viz Příloha 2)
- Statistická provozní inventarizace lesa (SPI) (viz Příloha 3)

Důležitým kritériem pro rozesílání dotazníků bylo, aby se dostaly k zainteresovaným osobám, tzn., aby měli respondenti co dočinění s problematikou řešenou v dotazníku. Dotazník „Ceny LHP“ byl rozeslán na několik lesních správ v rámci Lesů České republiky, s. p. Byly to lesní správa Buchlovice, Třeboň a Znojmo, a také samotné ředitelství Lesů České republiky, s. p. se sídlem v Hradci Králové Dále pak byly osloveny Lesy města Brna a. s. a Městské lesy Znojmo. Dotazník pro taxátory byl rozeslán všem členům Sdružení taxačních kanceláří a několika vybraným jednotlivcům z oboru. S dotazníkem týkajícím se Statistické provozní inventarizace lesů byly osloveny dva národní parky, a sice Krkonošský národní park a národní park Podyjí, kteří Statistickou provozní inventarizaci lesů používají. Osloven byl také Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, který byl pověřen zpracováním Národní inventarizací lesů.

5 Výsledky

5.1 Ceny lesních hospodářských plánů

Průměrná cena za LHP byla po několik let stabilní a pohybovala se kolem 380–390 Kč/ha, poté začala pozvolna stoupat až do roku 2012, kdy činila průměrná cena za LHP 452 Kč/ha, což bylo také maximum, kterého průměrná cena LHP dosáhla během sledovaného období. Velikou změnu pak přinesly roky 2013 a 2014. Nejprve došlo v roce 2013 k poklesu průměrné ceny LHP téměř o 40 Kč/ha. Mnohem větší pokles ovšem přinesl rok 2014, kdy průměrná cena za zpracování LHP skokově klesla ze 413 Kč/ha na 268 Kč/ha, což činí rozdíl 145 Kč/ha. Ceny LHP za rok 2003 a 2004 se nepodařilo zjistit. Viz Tab. 3 a Tab. 4.

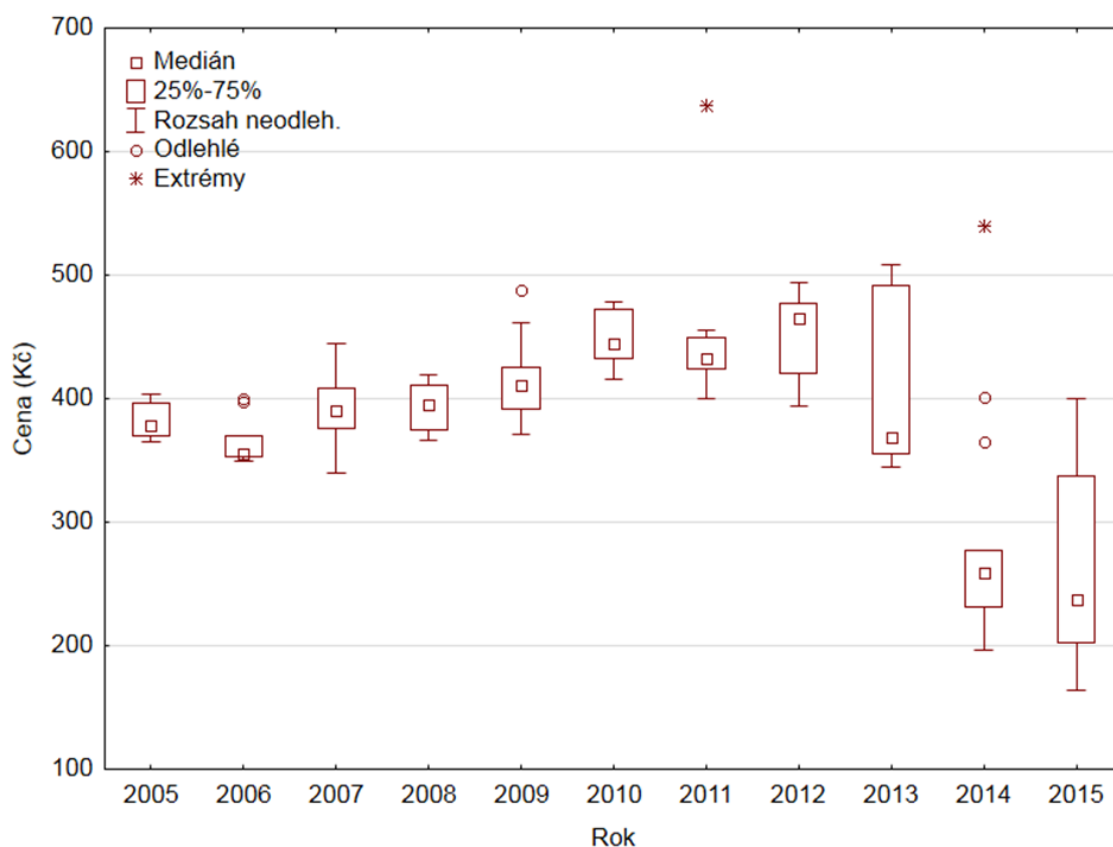
Tab. 3 a) Vývoj cen LHP

Vývoj cen LHP							
Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Cena v Kč	N	N	381,09	365,09	390,91	392,29	416,33

Tab. 3 b) Vývoj cen LHP – pokračování

Vývoj cen LHP						
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Cena v Kč	447,77	443,56	452,24	413,90	268,92	261,67

Od roku 2005 do roku 2011 můžeme vidět malý rozptyl hodnot, který až na pár výjimek postupně roste. V roce 2012 se začal rozptyl hodnot zvětšovat o něco výrazněji, ke kulminaci rozptylu došlo v roce 2015. Tento fakt můžeme vysvětlit následovně. Pro rok 2005 bylo zjištěno 11 cen za zpracování LHP, které se pohybovali v rozmezí 365–404 Kč/ha, zatímco pro rok 2015 bylo zjištěno 15 cen za zpracování LHP v rozmezí 164–400 Kč/ha. Rozšíření spektra cen, je tedy naprosto zřejmé. V letech 2011 a 2014 se vyskytly extrémní hodnoty, v roce 2014 i několik odlehlých hodnot. Viz Obr. 2.

Obr. 2 Grafické znázornění vývoje cen za zpracování LHP od roku 2005 do roku 2015

5.2 Kvalita lesních hospodářských plánů

Kvalita zpracování LHP a tedy i jejich vypovídající hodnota, byla kontrolována u 5 vybraných porostních skupin. Kromě porostní skupiny 4, u které má LHP platnost od 1. 1. 2014, všechny ostatní porostní skupiny mají platnost LHP od 1. 1. 2016.

5.2.1 Porostní skupina 1.

DB; věk 143 let; plocha 2,14 ha

Obr. 3 Porostní skupina 1 (Foto: D. Bartáková 2017)

Tab. 4 Zhodnocení porostních veličin v porovnání s hospodářskou knihou LHP – PSK 1

Porostní veličiny	DB
Zastoupení (%)	ANO
Výč. tloušťka (cm)	ANO
Výška (m)	NE
Obj. stř. kmene (m ³) b.k.	
Zásoba (m ³) b.k.	

ANO = výsledky kontrolního měření se hodují s údaji uvedenými v LHP

NE = výsledky kontrolního měření se neshodují s údaji uvedenými v LHP

U porostní skupiny 1, byla kontrolním měřením zjištěna jiná průměrná výška porostu, než je uvedena v hospodářské knize. Naměřená výškou byla o 5 m nižší, nežli výška uvedená v LHP. Zastoupení a výčetní tloušťka nebyly v rozporu s údaji uvedenými v hospodářské knize. Zbylé dvě porostní veličiny nebyly hodnoceny z důvodu mýtní těžby, která v době měření byla provedena zhruba na 2/3 plochy porostní skupiny.

5.2.2 Porostní skupina 2

AK, JS; věk 47 let, plocha 0,59 ha

Obr. 4 Porostní skupina 2 (Foto: D. Bartáková 2017)

Tab. 5 Zhodnocení porostních veličin v porovnání s hospodářskou knihou LHP – PSK 2

Porostní veličiny	AK	JS
Zastoupení (%)	NE	NE
Výč. tloušťka (cm)	ANO	ANO
Výška (m)	NE	NE
Obj. stř. kmene (m ³) b.k.	ANO	ANO
Zásoba (m ³) b.k.	NE	NE

ANO = výsledky kontrolního měření se hodují s údaji uvedenými v LHP
 NE = výsledky kontrolního měření se neshodují s údaji uvedenými v LHP

Zastoupení dřevin u porostní skupiny 2, bylo v rozporu s LHP, rozdíl ovšem činil jen 5%. Hodnoty, které byly zjištěny pro výčetní tloušťku a objem středního kmene, souhlasí s hodnotami uvedenými v hospodářské knize. Rozdíl průměrných výšek, byl u akátu o 4 m méně oproti LHP u jasanu, byla průměrná výška také nižší, ale o 3 m. Zásoba zjištěná pro akát, byla o 10 m³ menší, než je uvedeno v hospodářské knize. Nižší zásoba byla zjištěna také pro jasan, kde rozdíl činil 2,5 m³.

5.2.3 Porostní skupina 3

BO, DB; 75 let; plocha 0,1 ha

Obr. 5 Porostní skupina 3 (Foto: M. Prouza 2017)

Tab. 6 Zhodnocení porostních veličin v porovnání s hospodářskou knihou LHP – PSK 3

Porostní veličiny	BO	DB
Zastoupení (%)	ANO	ANO
Výč. tloušťka (cm)	ANO	ANO
Výška (m)	ANO	ANO
Obj. stř. kmene (m ³) b.k.	ANO	ANO
Zásoba (m ³) b.k.	ANO	ANO

ANO = výsledky kontrolního měření se hodují s údaji uvedenými v LHP

NE = výsledky kontrolního měření se neshodují s údaji uvedenými v LHP

U porostní skupiny 3 nebyly zjištěny žádné rozdíly mezi LHP a kontrolním měřením.

5.2.4 Porostní skupina 4

MD, DB, JD, LP, HB; 131 let; plocha 0,76 ha

Obr. 6 Porostní skupina 4 (Foto: D. Bartáková 2017)

Tab. 7 Zhodnocení porostních veličin v porovnání s hospodářskou knihou LHP – PSK 4

Porostní veličiny	MD	DB	JD	LP	HB
Zastoupení (%)	NE	NE	ANO	ANO	ANO
Výč. tloušťka (cm)	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Výška (m)	ANO	NE	ANO	NE	NE
Obj. stř. kmene (m ³) b.k.	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Zásoba (m ³) b.k.	NE	NE	ANO	ANO	ANO

ANO = výsledky kontrolního měření se hodují s údaji uvedenými v LHP

NE = výsledky kontrolního měření se neshodují s údaji uvedenými v LHP

Nejvíce rozdílů mezi kontrolním měřením a LHP, bylo zjištěno u modřínu a dubu. Zastoupení uvedené v LHP a zjištěné, se lišilo o 5% u obou dřevin. Výčetní tloušťka a objem středního kmene byly u dubu bez rozdílu mezi kontrolním měřením a LHP. U modřínu se k těmto dvěma veličinám přidala ještě výška. Výška dubu byla o 4 m nižší, než uvádí LHP. Zjištěná zásoba modřínu, byla o 13,5 m³ menší oproti LHP. Naopak zjištěná zásoba u dubu, byla o 9 m³ větší, nežli je uvedeno v LHP. U jedle, nebyly zjištěny žádné rozdíly mezi kontrolním měřením a LHP. Lípa a habr, měly

většinu porostních veličin shodných s LHP, kromě výšky. Rozdíl mezi průměrnou výškou uvedenou v hospodářské knize a zjištěnou průměrnou výškou činil u obou dřevin 3 m.

5.2.5 Porostní skupina 5

BO, HB, SM, LP, MD, DB; 129 let; plocha 0,83ha

Obr. 7 Porostní skupina 5 (Foto: D. Bartáková 2017)

Tab. 8 Zhodnocení porostních veličin v porovnání s hospodářskou knihou LHP – PSK 5

Porostní veličiny	BO	HB	SM	LP	MD	DB
Zastoupení (%)	NE	NE	NE	ANO	ANO	NE
Výč. tloušťka (cm)	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	NE
Výška (m)	ANO	NE	NE	NE	NE	ANO
Obj. stř. kmene (m ³) b.k.	NE	NE	NE	ANO	ANO	NE
Zásoba (m ³) b.k.	NE	NE	NE	NE	NE	NE

ANO = výsledky kontrolního měření se hodují s údaji uvedenými v LHP

NE = výsledky kontrolního měření se neshodují s údaji uvedenými v LHP

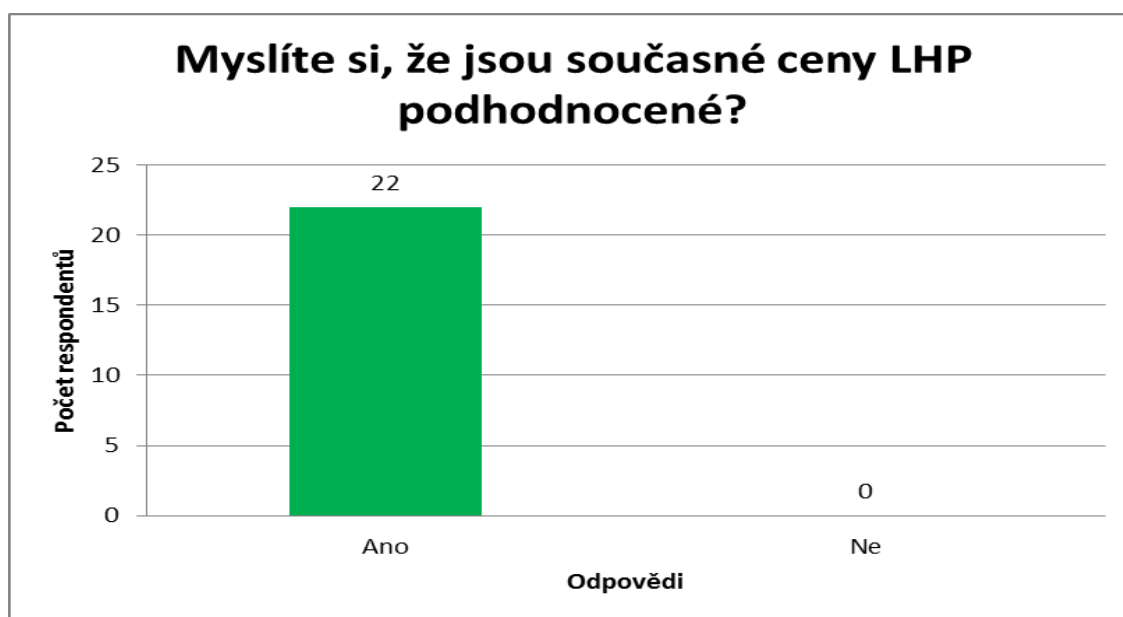
V rámci kontrolního měření a zjišťování kvality LHP nejhůře dopadla porostní skupina 5. Největší rozdíly, byly zjištěny u habru, kde se ani jedna porostní veličina neshodovala s údaji v LHP. Zjištěné zastoupení bylo o 17% nižší, než uvádí hospodářská kniha, úměrně k tomuto faktu byla snížena i zásoba a objem středního kmene, neboť všechny tyto veličiny souvisí s počtem stromů na dané ploše. Zásoba byla zjištěna o 24 m³ menší, než je uvedeno v LHP. Výčetní tloušťka byla o 5 cm menší a výška o 5 m nižší oproti LHP.

Smrk a dub měly alespoň jednu porostní veličinu shodnou s LHP. U smrku jí byla výčetní tloušťka u dubu pak výška. Obě dřeviny mají v porostní skupině větší zastoupení, nežli uvádí LHP. A sice smrk má zastoupení větší o 10 % dub dokonce o 16%. Podobně jako u habru, tento fakt přinesl velké rozdíly v zásobě těchto dřevin. Zásoba smrku byla zjištěna o 17 m³ větší oproti hospodářské knize, u dubu byl tento rozdíl dokonce o 33 m³ více, než je uvedeno v LHP. Průměrná výška zjištěná u smrku byla o 6 m nižší, než jakou uvádí LHP. Zjištěné zastoupení borovice, bylo o 11% nižší oproti údajům uvedeným v hospodářské knize. Vlivem toho, byl zjištěn menší objem středního kmene a zásoba, která klesla o 21 m³. Naměřená výčetní tloušťka a průměrná výška, byly stejné jako v hospodářské knize. Pro modřín bylo zjištěno shodné s LHP zastoupení, výčetní tloušťka a objem středního kmene. Průměrná výška byla zjištěna o 3 m vyšší oproti údajům uvedeným v LHP. Zásoba modřínu byla zjištěna o 3 m³, vyšší nežli je uvedeno v hospodářské knize.

5.3 Výsledky dotazníkového šetření

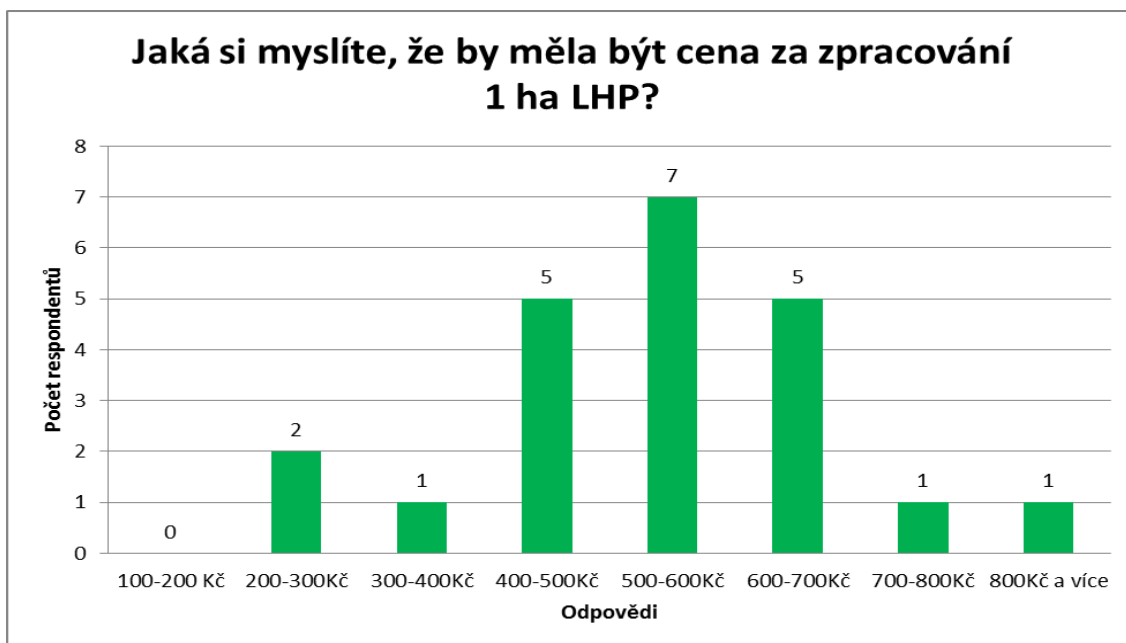
Dotazníkový průzkum zachycuje aktuální názor odborné veřejnosti na situaci okolo tvorby LHP. Na dotazník „Ceny LHP“ odpovědělo celkem 22 respondentů, na dotazník určený taxátorům odpovědělo celkem 17 respondentů a na dotazník týkající se statistické provozní inventarizace lesa odpovědělo celkem 9 respondentů. Podrobnější popis jednotlivých výsledků, viz následující podkapitoly.

5.3.1 Výsledky dotazníkového šetření ve vztahu k cenám lesních hospodářských plánů

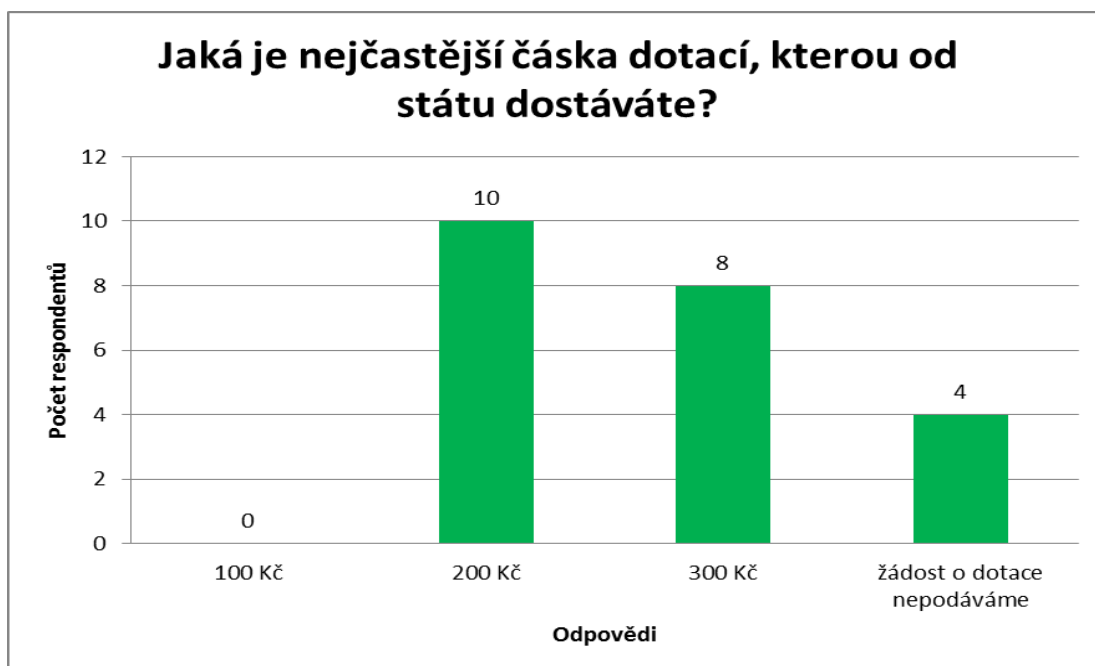
Obr. 8 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 1 (Dotazník „Ceny LHP“)

Všichni respondenti se shodují na současném podhodnocení cen za zpracování LHP. Viz Obr. 3.

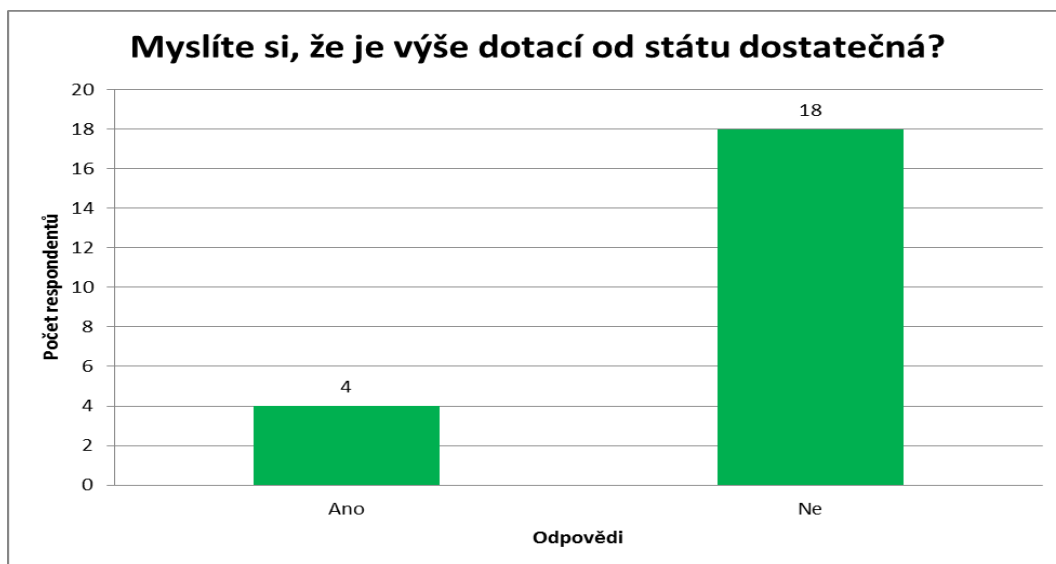
Obr. 9 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 2 (Dotazník „Ceny LHP“)

Nejvíce respondentů považuje za adekvátní cenu zpracování LHP v rozmezí 500–600 Kč/ha. Pět respondentů by se spokojilo s cenami v rozmezí 400–500 Kč/ha a naopak pět respondentů by považovalo za vhodné, aby se ceny za zpracování LHP navýšily na 600–700 Kč/ha, viz Obr. 4.

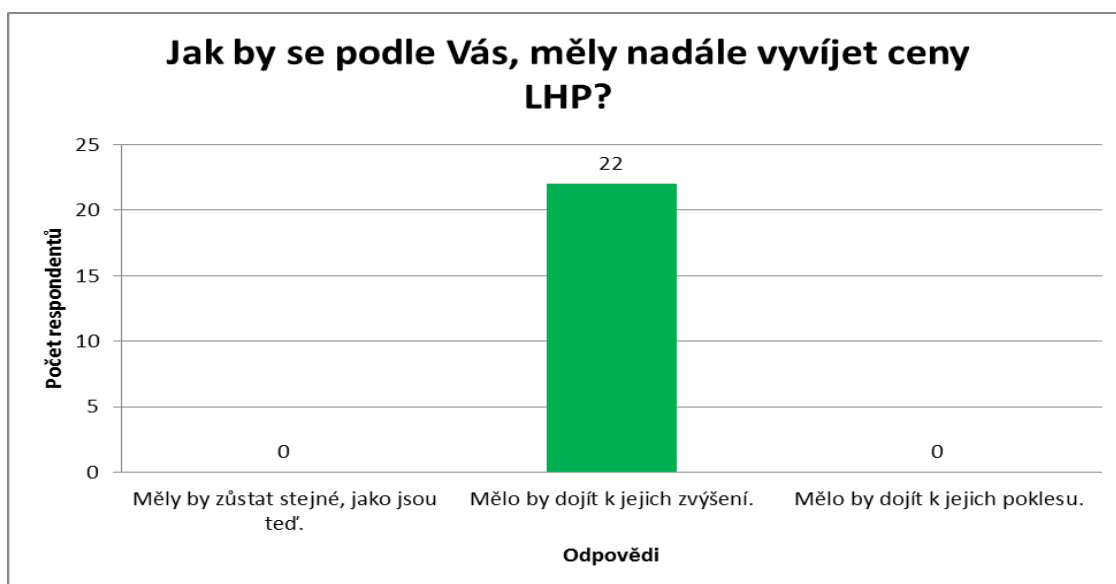
Obr. 10 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 3 (Dotazník „Ceny LHP“)

V částkách dotací, které stát poskytuje na zpracování LHP nejsou příliš velké rozdíly mezi tím zda respondenti dostávají příspěvek 200 nebo 300 Kč/ha. Překvapujícím výsledkem je téměř jedna čtvrtina respondentů, kteří žádost o dotace nepodávají. Viz Obr. 5.

Obr. 11 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 4 (Dotazník „Ceny LHP“)

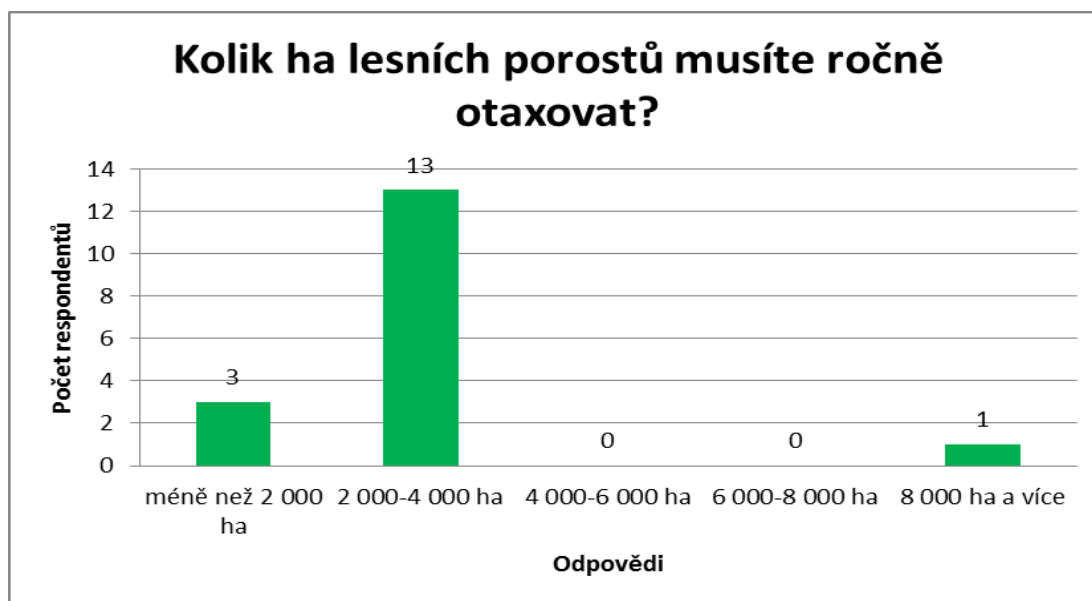
Tři čtvrtiny respondentů by uvítaly, kdyby stát navýšil finanční příspěvek na zpracování LHP. Jedna čtvrtina s výší poskytovaných dotací souhlasí, viz Obr. 6.

Obr. 12 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 5 (Dotazník „Ceny LHP“)

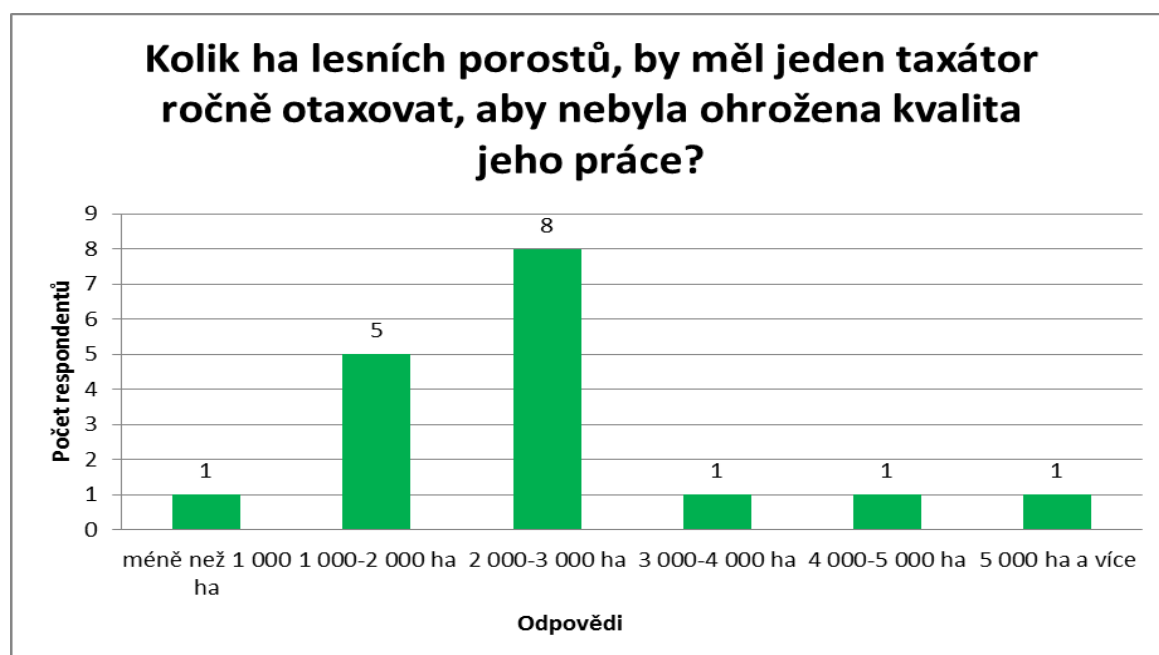
Všichni respondenti souhlasí s tím, aby došlo ke zvýšení cen za zpracování jednoho ha LHP, viz Obr. 7.

5.3.2 Výsledky dotazníkového šetření ve vztahu k názorům taxátorů

Obr. 13 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 1 (Dotazník pro taxátory)

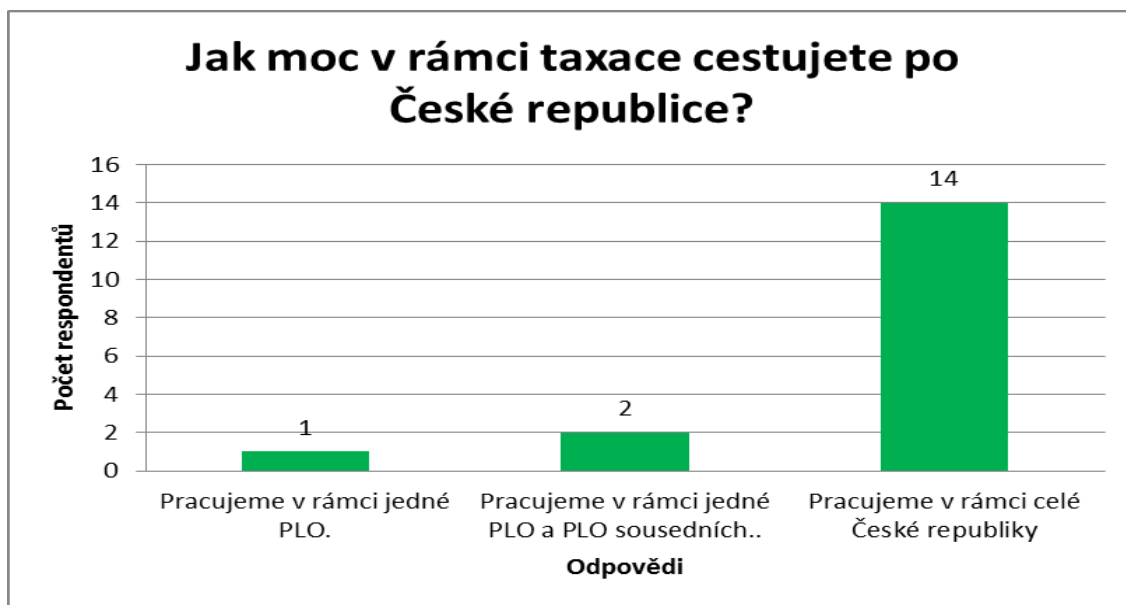
Taxátoři v České republice musejí v průměru ročně otaxovat 2 000–4 000 ha lesních porostů ročně, viz Obr. 8.

Obr. 14 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 2 (Dotazník pro taxátory)

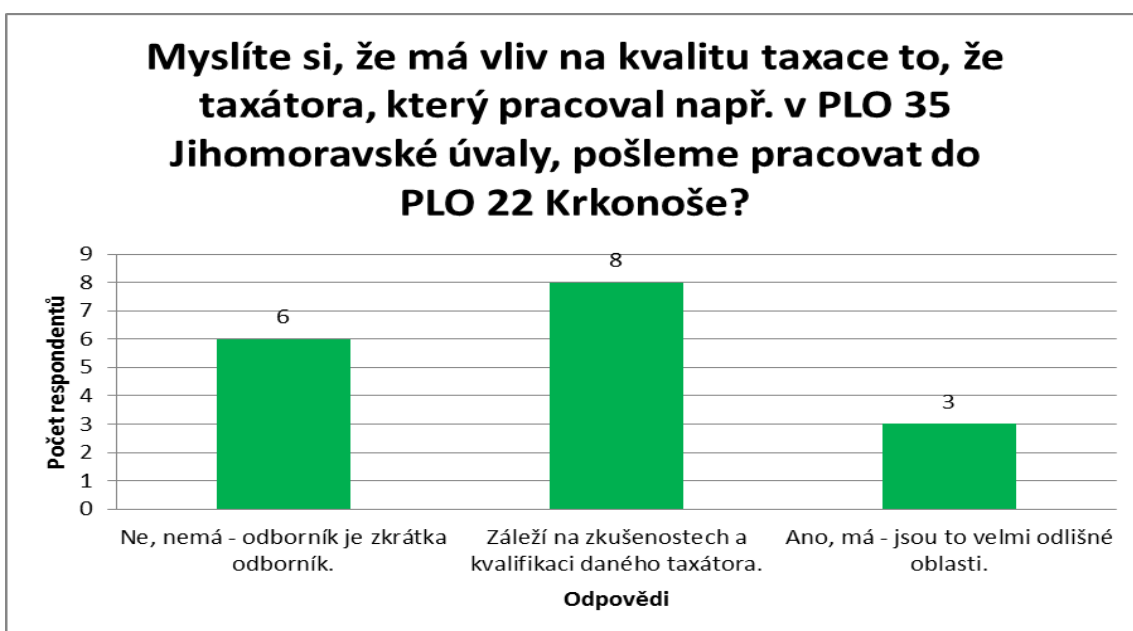

Aby nedocházelo ke snižování kvality práce taxátorů, měli by ročně otaxovat 2 000–3 000 ha lesních porostů, tento názor zastává osm respondentů (47%). Podle pěti respondentů (29%), nedochází k ohrožení kvality taxace, pokud taxátor ročně otaxuje 1 000–2 000 ha lesních porostů, viz Obr. 9.

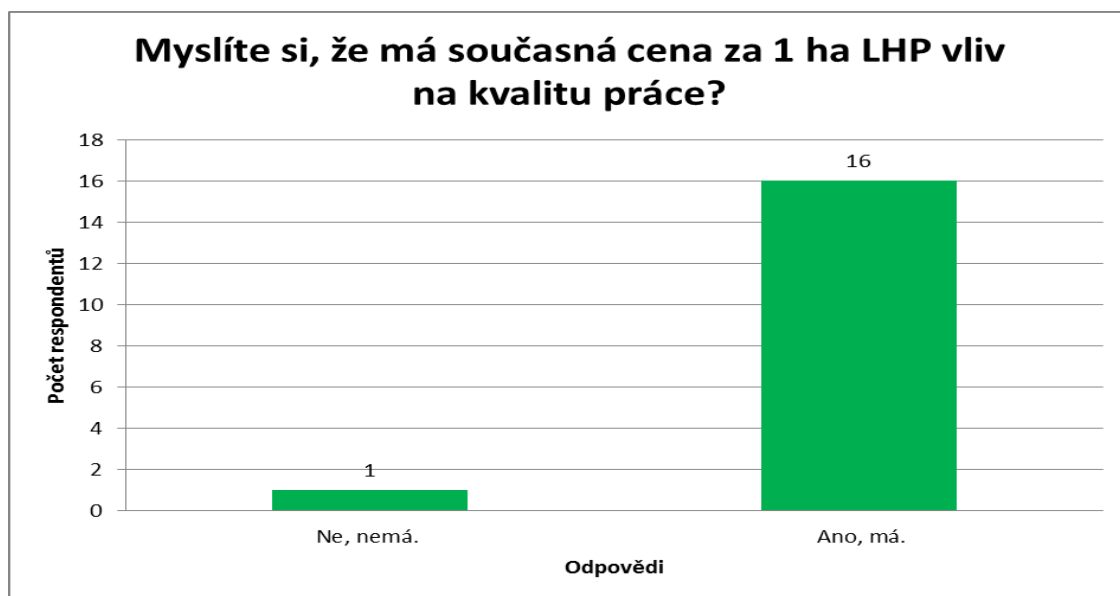
Obr. 15 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 3 (Dotazník pro taxátory)

Většina respondentů se při taxování pohybuje po celé České republice, viz Obr. 10.

Obr. 16 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 4 (Dotazník pro taxátory)

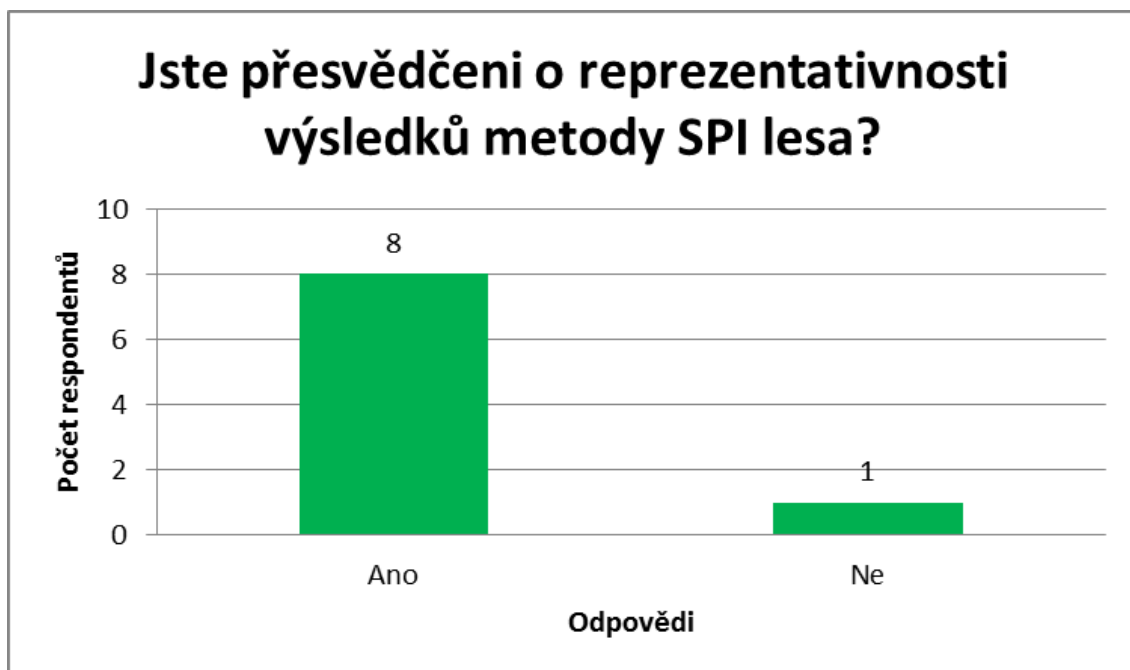
Taxátoři se při své práci pohybují po celé České republice (Obr. 10), dostanou se tak do různých PLO. Pokud se jedná o zkušeného taxátora, nemá tato skutečnost vliv na kvalitu jeho práce, pokud je to ale méně kvalifikovaný taxátor jeho práci to ovlivní, tento názor zastává osm respondentů (47%). Šest respondentů (35%) nesouhlasí s ovlivňováním kvality práce různými přírodními podmínkami v rámci České republiky. Tři respondenti (17%) souhlasí s vlivem odlišností přírodních podmínek na kvalitu práce, viz Obr. 11.

Obr. 17 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 5 (Dotazník pro taxátory)

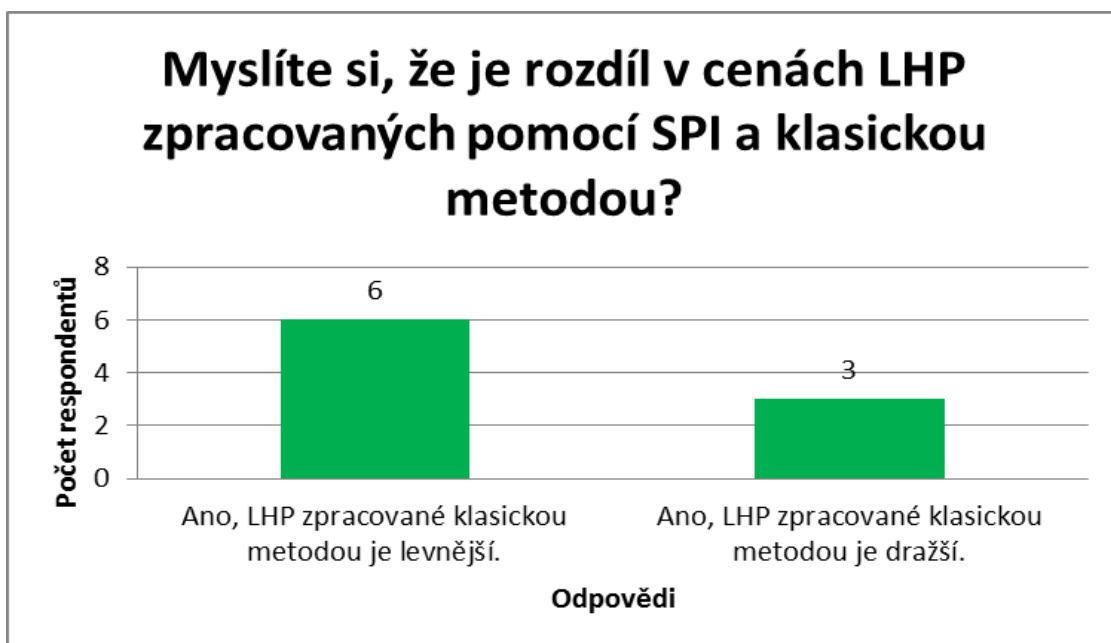
Většina respondentů souhlasí s vlivem ceny za zpracování 1 ha LHP na kvalitu jejich práce, viz Obr. 12.

5.3.3 Výsledky dotazníkového šetření ve vztahu k metodě statistické provozní inventarizace lesa

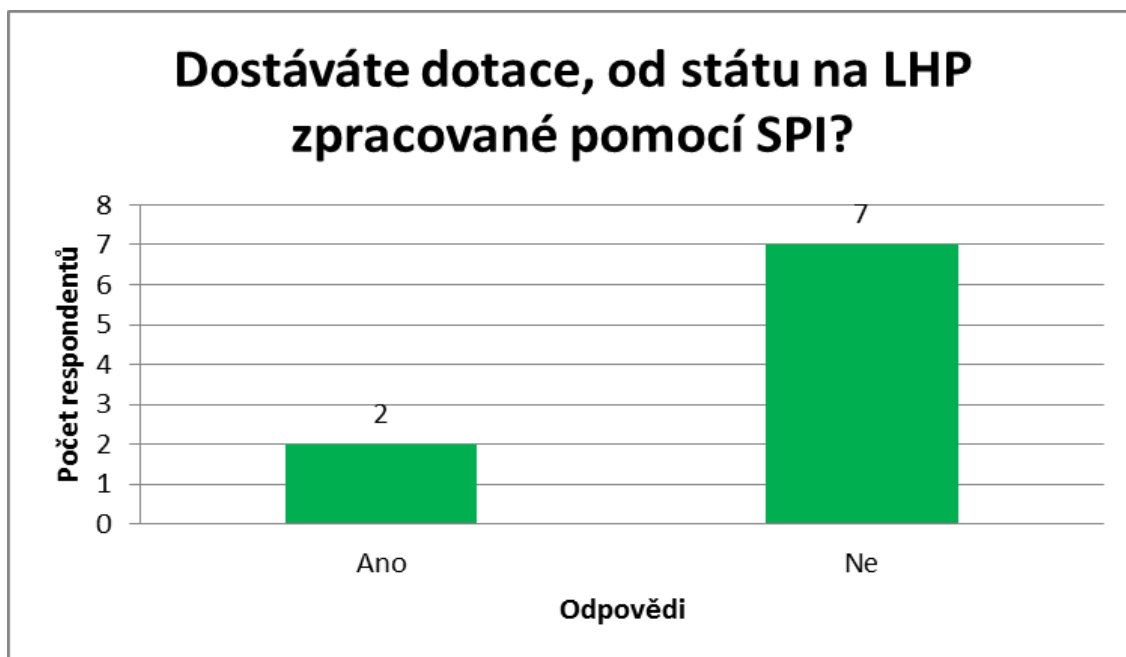
Obr. 18 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 1 (Dotazník „SPI“)

Většina respondentů je přesvědčena, o reprezentativnosti výsledků metody SPI lesa. Jeden respondent s tímto názorem nesouhlasí. Viz Obr. 13.

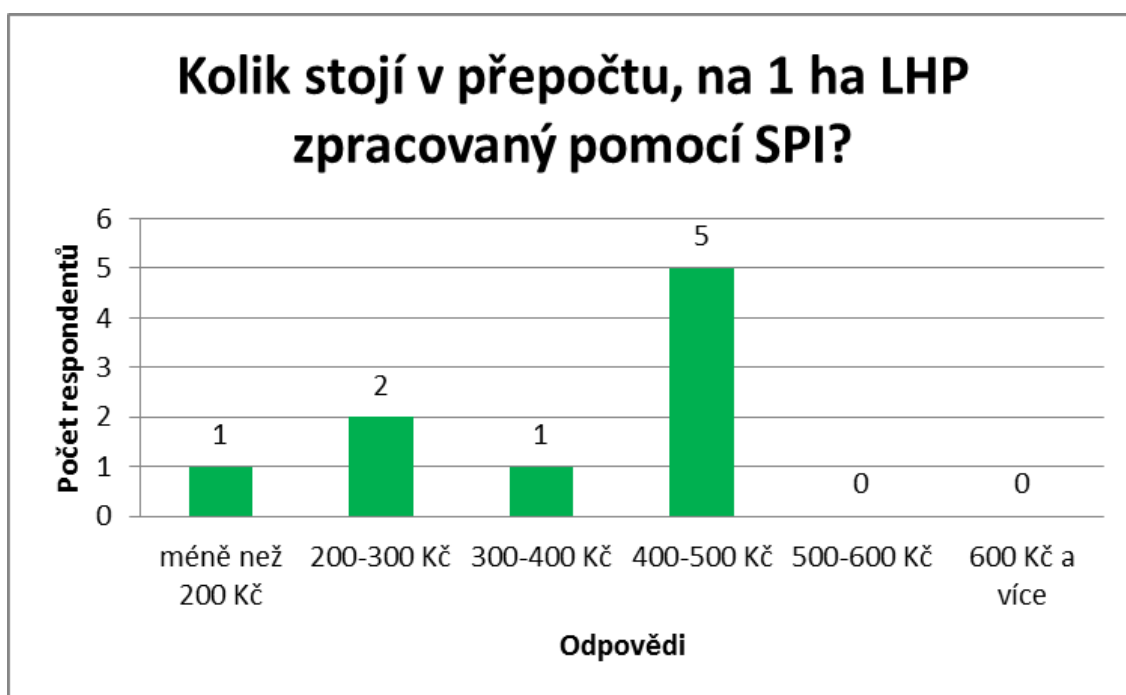
Obr. 19 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 2 (Dotazník „SPI“)

LHP zpracované klasickou metodou je levnější, než LHP zpracované pomocí metody SPI lesa, s tímto názorem souhlasí dvě třetiny respondentů. Jedna třetina respondentů pak zastává opačný názor. Viz Obr. 14.

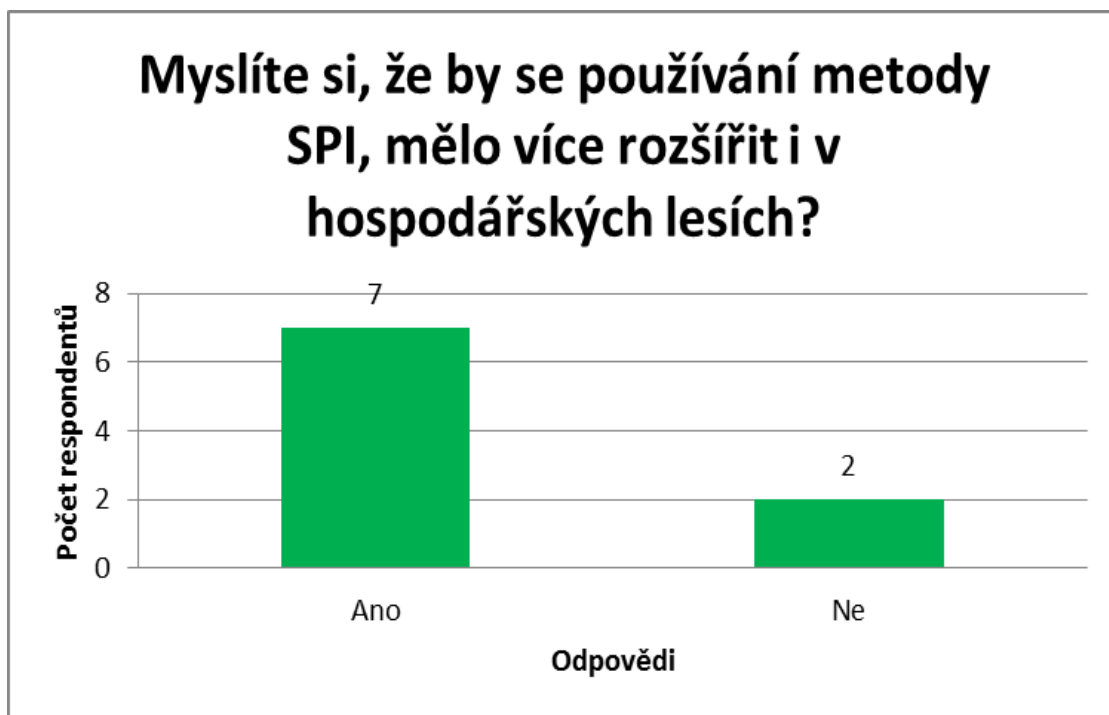
Obr. 20 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 3 (Dotazník „SPI“)

Na otázku, zdali dostávají dotace od státu, na LHP zpracované metodou SPI lesa, odpovědělo sedm respondentů ne, dva respondenti ano. Viz Obr. 15.

Obr. 21 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 4 (Dotazník „SPI“)

Odpovědi na otázku 4 byly hodně nesjednocené. Často se vyskytoval případ, kdy jednu možnost zvolil pouze jeden respondent. Nejvíce stejných odpovědí bylo zaznamenáno pro možnost 400–500 Kč/ha, za LHP zpracovaný pomocí metody SPI lesů, celkem 5 respondentů. Viz Obr. 16.

Obr. 22 Grafické vyjádření počtu respondentů a jejich odpovědí na otázku číslo 5 (Dotazník „SPI“)

Sedm respondentů souhlasí, s větším rozšířením metody SPI lesů v hospodářských lesích. Viz Obr. 17.

6 Diskuse

Již v polovině 18. století, se na našem území začínají objevovat první lesní hospodářské plány (HRIB ET AL. 2009). Od té doby prošly řadou změn, jednu takovou změnu přinesl i 30. prosinec 1996, kdy bylo ukončeno dosud státem hrazené jednotné zpracování LHP Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů, neboť nový zákon o lesích již připouští zpracování LHP právníky a fyzickými osobami, které mají k této činnosti licenci Ministerstva zemědělství a jeho zpracování hradí vlastník (MORÁVEK 1998).

MORÁVEK (1998) ve svém článku pro Lesnickou práci také apeluje na výběr vhodných privátních firem ke zpracování LHP. Výběr vhodných firem v té době probíhal již převážně obchodní veřejnou soutěží, neboť jen málo zadavatelů nepočítalo s využitím příspěvku státní správy. Pro použití prostředků státního rozpočtu byla obchodní veřejná soutěž podmínkou. Příspěvek státu na vypracování LHP by měl zaručit určitý standard děl hospodářské úpravy lesů, jejich kompatibilitu a předání výstupů archivu v digitální formě. Dále pak zdůrazňuje, zatím ještě neexistují LHP, vypracované podle nového zákona privátními firmami, které by prošly vstupní kontrolou a schvalovacím řízením. Výslednou kvalitu LHP, je tedy možno jen předpokládat. Až ve druhé polovině roku 1998 budou známé porovnatelné výsledky a výběr firem pro zpracování LHP bude snadnější. Teprve potom bude mít i cena za vyhotovené dílo větší vypovídací schopnost. Zatím je potřebné při soutěži vylučovat spekulativní ceny, ale i ceny dumpingové. Při znalosti současného stavu cen a kvality LHP, zní předcházející slova téměř až pohádkově, tento fakt dokládají další články. Dle mého názoru, jednu z prvních reakcí na špatný vývoj cen za zpracování LHP přináší ČERVENKA (2002), který na svých webových stránkách zveřejňuje článek s názvem: Cenový vývoj lesních hospodářských plánů, výběrová řízení na zpracování LHP u Lesů České republiky. Kde poukazuje na fakt, každoročního poklesu nabídkové ceny za zpracování 1 ha LHP i přes růst nákladů a inflaci. Stejně tak jako na výhradní postavení Lesy ČR, s. p. a výsledků jejich výběrových řízení na zpracování LHP, které jednoznačně určují cenový trend na trhu. Je třeba si připustit, nebyly to taxační firmy ale právě Lesy ČR, s. p. se svým monopolním postavením a přístupem kdo zcela ovládl cenový trend s LHP a ukázal, co dokáže udělat vlastní výběrová řízení s nabídkovými cenami za zpracování LHP. A není se čemu divit, Lesy ČR, s. p. vlastní 49,25% plochy lesů na území České republiky (MZE 2016) v roce

2002 to nebylo o nic méně. Proto právě oni udávají směr, jakým se budou ceny LHP vyvíjet, a nebude snadné tento fakt změnit, pokud je to vůbec možné.

Lesní hospodářské plány s platností od 1. 1. 1999 se v průměru vypracovávaly za 523 Kč/ha. O čtyři roky později, LHP s platností od 1. 1. 2003 již byly vypracovávány za 379 Kč/ha (ČERVENKA 2002). Za pouhé 4 roky poklesla v průměru cena za zpracování LHP o 144 Kč/ha. Na hodnotě okolo 380 Kč/ha se průměrná cena za zpracování LHP držela několik let, pak došlo k mírnému navýšení, ale v roce 2014 došlo k propadu a průměrná cena za zpracování LHP klesla v průměru na 268 Kč/ha. Za jediný rok tak rozdíl v cenách tvořil 145 Kč/ha, viz Obr. 2. Částka, o kterou průměrné ceny za zpracování 1 ha LHP klesly, je totožná. Jen v roce 2003 to byl pokles za 4 roky a v roce 2014 za jeden jediný rok.

Pokud si tento problém vyjádříme v procentech, tak průměrné ceny za zpracování 1 ha LHP klesly v roce 2003 na 60–65% původního stavu z roku 1996. Po zohlednění růstu nákladů za sledované období je tento pokles ještě o něco větší a činí 50 % původního stavu z roku 1996 (ČERVENKA 2002). Pokud tento výpočet zopakujeme s průměrnou cenou z roku 2015, zjistíme 65% pokles oproti roku 1996, tzn. průměrné ceny za zpracování 1 ha LHP, již klesly na 45 % původního stavu z roku 1996 a to ve výpočtu nebyl zohledněn růst nákladů.

Pokles průměrné ceny za zpracování 1 ha LHP je tedy zřejmý. Nicméně je potřeba se zamyslet nad tím co vlastně zpracování LHP obnáší, o jak složitý projekt se vlastně jedná a proč je pokles cen za jeho zpracování tak závažný.

Vypracování lesního hospodářského plánu vyžaduje, aby se zpracovatel orientoval v různých odvětvích, rozuměl a byl schopen použít mnoho odlišných podkladů. Nemluvě o modernizaci vybavení, která by sice měla ulehčit práci, ale na druhou stranu je takové vybavení finančně náročné na pořízení a naučit se s ním pracovat také stojí úsilí a čas. Tab. 1 Výstupy potřebné pro předání podkladů ke schválení LHP a Tab. 2 Konečné výstupy schváleného LHP dokazují, o jak složitě se jedná. Doba vyhotovení projektu činí dle velikosti majetku často i rok a více. I přes to, kolik podkladových materiálů je třeba mít a prostudovat, jaké je třeba mít vybavení, náročnost terénního šetření a zpracování výstupů, nepřesahují současné průměrné ceny za zpracování LHP 300 Kč/ha. Nabízí se sice extrémní, ale bohužel pravdivý příklad. V roce 2014 byl proveden biologický průzkum lokalit s výskytem křečka polního

v lokalitě Třebětice a Alexovice, který si objednalo Ředitelství silnic a dálnic České republiky. Společnost Ekoteam Hradec Králové, která byla pověřena zpracováním této zakázky, provedla tříměsíční průzkum, jehož výstupem byla 9 stránková studie za 2 382 248 Kč s DPH (PSP ČR 2015). V přepočtu tedy vychází cena na jednu stránku studie 264 694 Kč s DPH. Na jak velké ploše průzkum probíhal, se bohužel nepodařilo zjistit, nicméně cena jistě nečinila 261 Kč/ha jak je tomu u LHP. Otázkou tedy zůstává, jestli nízká cena za zpracování LHP, odráží stejně nízkou kvalitu jeho zpracování. Jestliže vezmeme v potaz situaci, která panovala na přelomu tisíciletí, kdy se průměrná cena za zpracování LHP pohyboval v rozmezí 400–450 Kč/ha a již citovaní autoři volali „o pomoc“ a mluvili o neudržitelné situaci ohledně klesajících cen za zpracování LHP a tomu odpovídající změně kvality, jaké názory asi mají dnes, téměř o 20 let později, kdy průměrné ceny za zpracování LHP oscilují okolo 260 Kč/ha? Nad tímto faktem se již musí každý zamyslet sám.

Příklad se studií o křečkovi byl extrémní a výjimečný. Nicméně mohou zde být jmenovány jiné dokumenty, jejichž zpracování nestojí tolik úsilí jako zpracování LHP, ale i přesto jsou mnohem lépe finančně ohodnoceny. Jedná se především o plány péče o zvláště chráněné území a jeho ochranné pásmo (dále jen plán péče) a inventarizační průzkumy. Plány péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Nejsou závazné pro fyzické ani právnické osoby. Podmínkou účinné péče o zvláště chráněná území je podrobná znalost všech jejich složek a faktorů prostředí, na nichž závisí existence předmětů ochrany. K tomu slouží jako nezbytný základ inventarizační průzkum, který se provádí především se zřetelem na hlavní (nejcennější) objekty, pro něž byla územní ochrana vyhlášena AOPK ČR (2017). Ve vyhlášce č. 64/2011 Sb., o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, která uvádí, jaké mapové přílohy plány péče obsahují. Základní mapovou přílohou plánů péče je mapa dílčích ploch, která obsahuje prostorové rozdělení území na dílčí plochy. Jako dílčí plochy na lesních pozemcích lze využít i platné jednotky prostorového rozdělení lesa, pokud je orgán ochrany přírody má k dispozici. Závazným výchozím mapovým podkladem pro mapové přílohy plánů péče je katastrální mapa, Státní mapa 1 : 5 000 – odvozená nebo lesnická mapa obrysová. Vylišení prostorových jednotek rozdělení lesa, jedna z nejnáročnějších terénních prací při zpracování LHP, nemusí být při zpracování plánu péče prováděna a pouze se převezme z platného LHP. Plán péče by měl správně obsahovat tyto kapitoly: základní údaje

o zvláště chráněném území, rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany, plán zásahů a opatření, závěrečné údaje a přílohy (MŽP 2017). Hotový plán péče tedy v podstatě vypadá např. jako bakalářská práce nějaký text, tabulky a pár příloh, pokud to porovnáme s tím co je potřeba vyhotovit u LHP (Tab. 1 a Tab. 2) rozdíl je zcela zřejmý. Zpracování plánu péče samozřejmě stojí nějaký čas, ale rozhodně se to nedá srovnávat s náročností zpracování LHP, i přesto je zpracování plánů péče lépe finančně ohodnoceno nežli zpracování LHP.

Pokud je zpracování plánu péče hrazeno z Operačního programu životního prostředí (OPŽP), činí základní částka za zpracování plánu péče 10 000 Kč/ks, k ní se připočítává částka na plochu tj. 500 Kč/ha a dále pak 350 Kč/hod za sběr informací, monitoring a rešerše. Pokud se jedná o plán péče s vysokou náročností na zpracování (velmi různorodé území, mnoho různých managementů, různorodé nelesní pozemky atd.) je možno navýšit, jak základní sazbu tak hektarovou až o 100%. Proč něco takového nefunguje i u LHP? Různorodé podmínky a těžko přístupné terény se při zpracování LHP vyskytují přeci také. U inventarizačních průzkumu hrazených z OPŽP je to podobné. Ovšem základní částka činí 6 000 Kč/ks a k ní se opět připočítávají částky na plochu, ty se liší podle typu inventarizačního průzkumu. Geologický inventarizační průzkum je nejméně finančně ohodnocen i přesto je hektarová sazba vyšší jako za LHP, a sice 450 Kč/ha, jestliže je, ale prováděn Inventarizační průzkum ryb činí hektarová sazba 1 200 Kč/ha. Stejně jako u plánů péče se dají hektarové sazby navýšit, pokud jde o špatně dostupnou lokalitu o 20% a u biotopově výrazně bohatých lokalit o 30%, ale u biotopově chudých lokalit může být hektarová sazba o 30% snížena (SFŽP 2015).

Co je ale zajímavé, MŽP (2016) vypsal veřejnou zakázku na zpracování plánu péče o přírodní rezervaci Kokořínský důl, velikost přírodní rezervace byla navržena 2 368 ha a předběžná cena zakázky byla stanovena na 665 500 Kč, což po přepočtení vychází 281 Kč/ha. Je to stále více, než jaké jsou současné průměrné ceny za zpracování LHP. Ale kam se tedy poděly finanční sazby z OPŽP, který spadá právě pod Ministerstvo životního prostředí? To samé platí i pro inventarizační průzkum Krkonošského národního parku (KRNAP). Ten vypsal botanický inventarizační průzkum, který měl probíhat na čtverečích o velikosti 1,25 km², celkový finanční rozpočet na jeden čtverec činí 10 000 Kč. Po přepočtení to tedy vychází pouhých 80 Kč/ha. Opět nastává otázka, kam se podělo finanční hodnocení z OPŽP? Kde je používáno, když ne v našem

největším národním parku? Nebo je cena tak nízká, z důvodu že si tento inventarizační průzkum zorganizoval KRNAP sám, jako přivýdělek pro své zaměstnance?

Pokud, se nyní vrátíme zpět k LHP, přestaneme řešit ceny za zpracování LHP a začneme se zabývat jeho kvalitou. Kvalita a využitelnost LHP závisí především – ne-li výlučně – na odborných znalostech, zkušenosti a zodpovědnosti zařizovatele, který tyto venkovní práce vykonává. Tato skutečnost by proto měla být rozhodujícím faktorem při výběru zhotovitele lesního hospodářského plánu. V běžné praxi není výjimkou, že těmito časově a fyzicky náročnými pracemi v terénu jsou pověřováni mladí a nezkušení absolventi vysokých i středních lesnických škol (ZÁRUBA 2013). Pravdivost tohoto tvrzení podporuje více autorů. Například ČERVENKA (2002) mluví o několika málo možnostech, jak mohou taxační firmy ušetřit a tím se nabízet s nižší konkurenční cenou při dnešních nárocích na digitální zpracování (IDC). Jednou z nich, je právě již zmiňované krátkodobé najímání mladých, nebo (zkušenostmi) méně kvalifikovaných pracovníků. Především jde o zvýšení denní hektarové normy popisu, tedy konkrétně venkovních prací. To je samozřejmě možné pouze za cenu snížení kvality venkovních prací. A k tomu skutečně dochází.

Kvality LHP, byla řešena i v této diplomové práci. Pokud budeme brát v potaz to, co říká ČERVENKA (2002) a ZÁRUBA (2013), tak kontrola kvality LHP byla prováděna „vzorovým taxátorem dnešní doby“, a sice mladý a nezkušený absolvent vysoké školy bez kontroly staršího a zkušenějšího kolegy byl pověřen terénním šetřením. Výsledky jsou takové, jaké jsou, jejich vypovídající hodnota je na pováženou s ohledem na nezkušenost taxátorky. Nejlépe byla hodnocena porostní skupina č. 3 (kapitola 5.2.3), u které nebyl shledán žádný rozpor s LHP. Důvodem je nejspíš velikost porostní skupiny, která činí pouhých 0,10 ha, díky tomuto faktu, bylo riziko chyby minimální. U ostatních porostních skupin byly nejčastěji rozdíly v těchto porostních veličinách: zastoupení, výška a zásoba. Rozdíl mezi průměrnou výškou zjištěnou měřením a průměrnou výškou uvedenou v LHP mohl být způsoben, jak již bylo řečeno, nezkušeností diplomantky. Částečně s tím souvisí i porostní zásoba, při jejímž výpočtu se právě s naměřenými výškami pracuje. V některých případech byly ovšem rozdíly v zásobě zjištěné a té uvedené v LHP natolik velké, že nemohly souviset pouze s rozdíly v naměřených výškách. U porostní skupiny č. 5 (kapitola 5.2.5) byly zjištěny takové rozdíly mezi LHP a kontrolním měřením, které nasvědčují spíše vypracování LHP od „stolu“ nežli nezkušenosti taxátora. Zastoupení habru bylo zjištěno 1%, zatímco LHP

uvádí 18%, u dubu tomu bylo naopak, LHP udává zastoupení 1%, zjištěno bylo 17%. Dle mého názoru, nemohou být takové rozdíly v zastoupení dřeviny způsobeny pouze nezkušeností taxátora, který prováděl venkovní šetření.

Jak s cenou za zpracování LHP tak i s jeho kvalitou přímo souvisí zadávání veřejných zakázek. V případě LHP se jedná především o Lesy ČR, s. p., ale i ostatní lesy ve vlastnictví státu, měst či obcí. Morávek (1998) mluví o vyhlášení kritérií obchodní veřejné soutěže, podle kterých zadavatel provádí výběr. Je pochopitelné, že se zaměřuje na kvalitu zpracovatele díla, která je dána především kvalifikovaností týmu, kompletností zakázky (případně podílu subdodávek), standardem vyhotovované mapy a výslednou cenou díla. Tato slova bohužel platila v roce 1998, nikoliv dnes.

Pokud jde o náklady na vyhotovení LHP – riziko nejnižší ceny samozřejmě existuje a je v přímé souvislosti s kvalitou zpracování jeho obsahu. Zpracovatel LHP může výrazně snížit své náklady výrazným omezením venkovních prací, které nahradí využitím předchozího LHP a úpravou jeho údajů dle záznamů lesní hospodářské evidence za uplynulé desetileté období. Plán hospodářských opatření lze v těchto případech navrhnout v kanceláři podle předtištěných rámcových směrnic hospodaření, výši těžby v jednotlivých porostech dle jejich věku a druhového složení využitím vyhláškou stanovených modelových procent. Jistě není nutno zdůrazňovat, že takto zpracovaný plán je pro praktickou potřebu téměř bezcenný. Naštěstí podrobné plánování těžby a pěstebních opatření v jednotlivých porostech není závazné a lesní hospodář nemusí na předpis LHP v jednotlivých porostních skupinách brát zřetel. Zůstává ovšem otázkou, není-li v těchto případech i nízká cena LHP zbytečně vynaloženým nákladem ZÁRUBA (2013). Asi bychom se neměli radovat předčasně, ale zdá se, že si stále více kompetentních lidí začíná uvědomovat, že (slušná) kvalita lesních hospodářských plánů (LHP) a nejnižší vysoutěžená cena tak nějak nejdou dohromady (URBÁNEK 2012).

Uvidíme, zdali jsou výše zmíněná tvrzení pravdivá a můžeme se radovat či nikoliv, na to je času ještě dost. Ale 1. října 2016 vstoupil v účinnost zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který přináší několik „novinek“ oproti staršímu zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Jednou z úprav je povinnost odůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny. Pokud zadavatel shledá některou z nabídkových cen jako mimořádně nízkou, požádá účastníka zadávacího řízení o písemné zdůvodnění způsobu stanovení mimořádně nízké nabídkové ceny. Další změnou je hodnocení

nabídek. Zadavatel v zadávací dokumentaci stanoví, že nabídky budou posuzovány podle jejich ekonomické výhodnosti. Ekonomická výhodnost nabídek se hodnotí na základě nejvýhodnějšího poměru nabídkové ceny a kvality včetně poměru nákladů životního cyklu a kvality. Zadavatel může ekonomickou výhodnost nabídek hodnotit také podle nejnižší nabídkové ceny, nebo nejnižších nákladů životního cyklu. Nejdůležitější změnou je, že zadavatel nesmí stanovit ekonomickou výhodnost pouze na základě nejnižší nabídkové ceny. Zda se tím budou zadavatelé opravdu řídit, je věc druhá. Výsledky v tomto směru přinesou zhruba LHP s platností od 1. 1. 2019, kdy budeme moci porovnat, jestli nový zákon o zadávání veřejných zakázek přinesl nějakou změnu či nikoliv.

Poslední kapitolou, která zde ještě nebyla zmíněna, jsou dotazníky. Do dotazníkového průzkumu se bohužel nezapojilo moc respondentů. Jedním z důvodů je nejspíše zaměření dotazníků. Ty byly zaměřeny na úzké spektrum respondentů, navíc každý typ dotazníků byl zacílen na jinou škálu respondentů. Dalším důvodem může být nezájem respondentů o danou problematiku, část respondentů na prosbu o vyplnění dotazníku nereagovala vůbec, někteří pak přislíbili rozdání dotazníků v rámci firmy, ale jejich vyplnění nechali na každém zaměstnanci individuálně. I přes nepříliš velkou návratnost odpovědí dotazníkový průzkum potvrdil výše zmiňované myšlenky, především tvrzení o podhodnocení ceny za zpracování LHP, nedostatečných příspěvcích od státu na zpracování LHP a vlivu nízké ceny na kvalitu zpracování LHP. Detailnější hodnocení dotazníkového průzkumu viz kapitola 5.3.

7 Závěr

Když v roce 1996, přestaly být jednotné LHP zpracovávány ÚHÚL a hrazeny státem, to byl pomyslný první krok, který započal dlouhou cestu poklesu cen za zpracování LHP, na jejímž konci se ocitáme dnes. Nejen z výsledků práce, ale také z diskuse je zřejmé, že současná situace okolo cen LHP a jejich kvality je opravdu tak vážná, jak se o ní mluví. Bohužel se vždy vyskytne jen „první vlaštovka“ v podobě autora, který sepíše článek o špatné situaci kolem LHP a snaží se vyvolat diskuzi, na kterou nikdo nereaguje, jakoby se žádný článek nevyskytl. Tato situace trvá, až do doby, kdy se opět objeví autor s článkem a celý koloběh se opakuje. Fakt, že se o tuto problematiku nezajímá veřejnost je zcela pochopitelný (většina lidí ani neví, co to LHP znamená), ale nezájem ze strany zainteresovaných osob především taxátorů je zarážející. URBÁNEK (2012), na svých webových stránkách zveřejňuje již několikrát zmiňovaný článek – Kvalita lesnického plánování a zjišťování porostních zásob (konečně) nabývá na významu, v tomto článku přímo vyzývá taxátory k rozpoutání diskuze. Když byl v rámci řešení diplomové práce, autor tohoto článku kontaktován, odpověděl, že jsem první osoba, která na tento článek reaguje. Tato skutečnost jenom potvrzuje nezájem lidí, kteří by s touto situací mohli něco udělat, něco dělat.

Ceny za zpracování LHP započaly svůj pokles ve chvíli, kdy se zpracování LHP přesunulo do rukou privátních taxačních kanceláří, kterých je na trhu přebytek a tak se musejí podbízet s nízkými cenami za zpracování LHP, aby byly schopny vysoutěžit nějaké zakázky a udržet se tak na trhu. Neustále snižování cen, při rostoucích nákladech se ale zákonitě musí, někde promítnou. Bohužel je to v kvalitě zpracování LHP. Situace s nízkými cenami vedla až ke snížení dotační částky od státu z 350 Kč/ ha na současných 300 Kč/ha, můžeme jen doufat, že současná situace nepovede k dalšímu snižování. Neboť tato situace nastala v době, kdy se průměrná cena za zpracování LHP pohybovala kolem 380 Kč/ha v dnešní době je to 261 Kč/ha. Logika věci tedy velí, další snížení.

Změnu v podbízení se nízkými cenami, by snad měl přinést nový zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který se právě snaží tuto situaci začít řešit. Bude ovšem chvíli trvat, nežli budeme moci porovnat, zda opravdu přinesl nějakou změnu či

nikoliv. Velkou část viny na současné situaci, nesou Lesy ČR, s. p., se svým majoritním postavením na trhu, které si moc dobře uvědomují a možná ho i zneužívají.

Ceny za zpracování LHP jsou podhodnocené a tato skutečnost se již promítá do jejich kvality. Na tomto faktu se nic nezmění, dokud si odborná veřejnost, především taxátoři a zpracovatelé LHP, neuvědomí vážnost dané situace. V dalším kroku si pak musejí připustit, že jsou to pouze a jedině oni, kdo s touto situací může a musí něco udělat. Jinak jim budou Lesy ČR, s. p. smyčku kolem krku utahovat i nadále.

8 Summary

When in 1996, ceased to be a single FMP ÚHÚL processed and paid by the State, it was the first step imaginary, which began a long journey of falling prices for processing LHP, at the end of which we find ourselves today. Not only on work but also of discussions, it is clear that the current situation around FMP prices and quality is really as serious as they talk about her. However, there is always the "first swallow" as an author who writes an article about the bad situation around FMP and trying to provoke debate, which nobody reacts as if no article occurred. This situation persists until the author appears again with the article and the whole cycle repeats. The fact that these issues are not interested the public is fully understood (most people do not even know what that means FMP), but the lack of interest on the part of stakeholders especially taxátorů is striking. URBÁNEK (2012) on its website publishes the article already mentioned several times – Quality of forestry planning and identification of growing stock (finally) gaining importance in this article invites taxátory to incite discussion. When he was in the framework of the thesis, the author of this article contacted replied that I was the first person who responds to this article. This fact only confirms the lack of interest of people who would this situation be able to do something, do something.

Pricing for FMP began its decline when processing FMP moved into the hands of private mensurational offices, which is a market surplus and thus must pander to the low prices for processing FMP to be able vysoutěžít a contract and retain the best on the market. Constantly falling prices, while increasing costs but inevitably must, somewhere reflected. Unfortunately, it is the quality of processing FMP. The situation of low prices led to a reduction in the amount of state subsidy of 350 CZK/ha to the current 300 CZK/ha, we can only hope that the current situation will not lead to further reductions. Since this situation occurred at a time when the average price for processing LHP was about 380 CZK/ha nowadays it is 261 CZK/ha. The logic therefore dictates further reductions.

Change in pandering to low prices, should perhaps bring new Act no. 134/2016 Coll., On public procurement, which is just trying to begin to address this situation. However, it will take a while before you can compare that really brought a change or not. Much of the blame for the current situation, carry Forest of the Czech republick with its majority position in the market, which only too aware, and maybe even abused.

Pricing for FMP are undervalued, and this has been reflected in their quality. This fact will not change until the professional community, especially taxátoři and processors FMP, realize the seriousness of the situation. The next step will then have to admit it and only they who with this situation can and must do something. Otherwise, it will Forest of the Czech republick noose around his neck tightened further.

9 Seznam použitých zdrojů

9.1 Literatura

Černý, M. 2004. Metodika tvorby lesního hospodářského plánu na podkladě provozní inventarizace. Ústav pro výzkum lesních ekosystémů, s.r.o. 215 s.

Doležal, B., Prieslo, A., Korf, V. 1969. Hospodářská úprava lesů. Učebnice pro vysoké školy. 1. vyd. Praha, SZN. 403 s

Fialka, J. 2006. Srovnání tvorby lesních hospodářských plánů drobných lesních majetků před rokem 1948 a nyní. Bakalářská práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta. 81s.

HRIB, M. a kol. 2009. Lesy v České republice. Praha. 400s.

Jun, M. 2013. Srovnání výstupů lesního hospodářského plánu zpracovaného konvenčně a statistickou provozní inventarizací. Diplomová práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta. 113s.

Kadavý, J., Mazal, P., Simon, J. 2011. Technologie zpracování lesních hospodářských plánů na základě počítačové analýzy obrazu. Brno: Mendelova univerzita v Brně. 70 s

Korf, V. 1955. Hospodářská úprava lesů. Druhá část: Taxace lesů. Praha, SZN. 363 s.

Korf, V., a kol. 1972. Dendrometrie. Praha, SZN. 371 s

Lenoch, J. 2014. Dějiny lesního hospodářství a dřevozpracujících průmyslu. Brno. Mendelova univerzita v Brně. 123 s.

MZe, 2016. Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2015, Praha. 132 s.

Neuman, H., Vojtěchovský, J. 1972. Lesnická taxace. Praha, SZN. 271 s.

Simon, J., Kadavý, J., Macků, J. 1998. Hospodářská úprava lesů. 1. vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita. 234 s.

Staněk, J., a kol. 1997. Lesní zákon v teorii a praxi – úplné znění zákona s komentářem. Písek. 190s.

Šmelko, Š. 2000. Dendrometria. Vysokoškolská učebnica. Technická univerzita vo Zvolene. 399 s.

Štipl, P. 1997. Hospodářská úprava lesa. Učebnice pro 4. ročník středních lesnických škol. SLŠ Hranice na Moravě. 128 s.

Štipl, P. 2000. Hospodářská úprava lesa – Dendrometrie. Učebnice pro 3. ročník středních lesnických škol. SLŠ Hranice na Moravě. 204 s.

Brandýs nad Labem: Ústav pro hospodářskou úpravu lesů. 1963. Technologické postupy prací hospodářské úpravy lesů. Zvolen: Ústav pro hospodářskou úpravu lesů ve Zvolenu. 368 s.

Brandýs nad Labem: Ústav pro hospodářskou úpravu lesů. 1973. Pracovní postupy hospodářské úpravy lesů. 2. díl. 458s.

Zahradníček, J. 2010. Metodika hospodářské úpravy nepasečných hospodářských lesů. Projekt MŽP ČR. 59 s.

9.2 Legislativní předpisy

Vyhláška Ministerstva zemědělství České republiky č. 83/1996 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů

Vyhláška Ministerstva zemědělství České republiky č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování

Vyhláška Ministerstva životního prostředí České republiky č. 64/2011 Sb., o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)

Zákon č. 98/2010 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

9.3 Elektronické zdroje

ČERNÝ, M., ZAHRADNÍČEK, J., PAŘEZ, J., MORAVČÍK, P. 2007: HOSPODÁŘSKÁ ÚPRAVA LESŮ NA BÁZI STATISTICKÉ PROVOZNÍ INVENTARIZACE *Lesnická práce* 79, 2/00 [online]. Citováno 2. prosince 2016. Dostupné na World Wide Web: <http://www.lesprace.cz/casopis-lesnicka-prace-archiv/rocnik-79-2000/lesnicka-prace-c-2-00/hospodarska-uprava-lesu-na-bazi-statisticke-provozni-inventarizace>.

ÚHÚL 2016 a: INFORMAČNÍ STANDARD LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ PRO LHP A LHO [online]. Citováno 2. prosince 2016. Dostupné na World Wide Web: <http://www.uhul.cz/ke-stazeni/standardy/is-lhpo/129-informacni-standard-lesniho-hospodarstvi-pro-lhp-a-lho>

ÚHÚL 2016 b: OBLASTNÍ PLÁNY ROZVOJE LESŮ [online]. Citováno 2. prosince 2016. Dostupné na World Wide Web: <http://www.uhul.cz/nase-cinnost/oblastni-plany-rozvoje-lesu/uvod>.

Plzeňský lesprojekt, a. s. 2012: Vyhotovení LHP a LHO [online]. Citováno 4. ledna 2017. Dostupné na World Wide Web: <http://www.pl-lesprojekt.cz/lhp.php?PHPSESSID=67cf0a9e59b52e4fd5ca5aa85a90bfa9>

ÚHÚL 2016 b: NEJVÝZNAMNĚJŠÍM VLASTNÍKEM LESŮ V ČR JE STÁT [online]. Citováno 27. ledna 2017. Dostupné na World Wide Web: <http://www.uhul.cz/rychle-informace/88-nejvyznamnejsim-vlastnikem-lesu-v-cr-je-stat>.

MORÁVEK, F. 1998: HOSPODÁŘSKÁ ÚPRAVA LESŮ A SOUČASNOST *Lesnická práce* 77, 2/98 [online]. Citováno 21. března 2017. Dostupné na World Wide Web: <http://www.mzp.cz/ris/ais-ris-info-copy.nsf/4d735ff9c7e64b58c12569e7001a2d9c/20602112bc50ecc98025683100687594?OpenDocument>.

ZÁRUBA, T. 2013: Rizika a úskalí výběru zpracovatele lesního hospodářského plánu [online]. Citováno 21. března 2017. Dostupné na World Wide Web: <http://www.bioreality.cz/rizika-a-uskali-vyberu-zpracovatele-lesniho-hospodarskeho-planu>.

ČERVENKA, J. 2002: Cenový vývoj lesních hospodářských plánů, výběrová řízení na zpracování LHP u LČR [online]. Citováno 21. března 2017. Dostupné na World Wide Web: <http://mujweb.cz/cervenka.jan/protaxcb/cenylhp.htm#vysledky>.

ZÁRUBA, C. 2011: K čemu slouží a kolik stojí lesní hospodářské plány [online]. Citováno 21. března 2017 Dostupné na World Wide Web: <http://moderniobec.cz/k-cemu-slouzi-a-kolik-stoji-lesni-hospodarske-plany/>.

URBÁNEK, V. 2012: Kvalita lesnického plánování a zjišťování porostních zásob (konečně) nabývá na významu... [online]. Citováno 21. března 2017. Dostupné na World Wide Web: <http://www.forestry-instruments.cz/kvalita-lesnickeho-planovani-a-zjistovani-porostnich-zasob-nabyva-na-vyznamu>.

ZEZULA, J. 2004: Přijdou krachy taxačních firem? *Lesnická práce* 83, 4/04 [online]. Citováno 21. března 2017. Dostupné na World Wide Web: <http://www.lesprace.cz/casopis-lesnicka-prace-archiv/rocnik-83-2004/lesnicka-prace-c-4-04/prijdou-krachy-taxacnich-firem>.

KALUŽA, J 2004: Přijdou krachy taxačních firem? Situace je dlouhodobě neudržitelná *Lesnická práce* 83, 4/04 [online]. Citováno 21. března 2017. Dostupné na World Wide Web: <http://www.lesprace.cz/casopis-lesnicka-prace-archiv/rocnik-83-2004/lesnicka-prace-c-4-04/prijdou-krachy-taxacnich-firem>.

PSP ČR 2015: Záznam z jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2. dubna 2015 [online]. Citováno 21. března 2017. Dostupné na World Wide Web: <http://www.psp.cz/eknih/2013ps/stenprot/026schuz/s026203.htm>.

AOPK ČR 2017: Plánování péče [online]. Citováno 3. dubna 2017. Dostupné na World Wide Web: <http://www.ochranaprirody.cz/uzemni-ochrana/planovani-pece/>.

MŽP 2017: Osnova plánů péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma [online]. Citováno 3. dubna 2017. Dostupné na World Wide Web: http://www.mzp.cz/cz/osnova_planu_pece.

AOPK ČR 2016: Veřejná zakázka: Zpracování plánu péče o přírodní rezervaci Kokořínský důl [online]. Citováno 3. dubna 2017. Dostupné na World Wide Web: https://ezak.mzp.cz/contract_display_3998.html.

SFŽP 2015: Náklady obvyklých opatření MŽP[online]. Citováno 3. dubna 2017.
Dostupné na World Wide Web: <http://www.opzp.cz/o-programu/dokumenty>.

10 Přílohy

Příloha 1 Dotazník „Ceny LHP“

Dotazník „Ceny LHP“

1. Myslíte si, že jsou současné ceny Lesních hospodářských plánů (LHP) podhodnocené?

- a) Ano
- b) Ne

2. Jaká si myslíte, že by měla být cena za 1 ha LHP?

- a) 100 – 200 Kč
- b) 200 – 300 Kč
- c) 300 – 400 Kč
- d) 400 – 500 Kč
- e) 500 – 600 Kč
- f) 600 – 700 Kč
- g) 700 – 800 Kč
- h) 800 Kč a více

3. Jaká je nejčastější částka dotací kterou od státu dostáváte?

- a) 100 Kč
- b) 200 Kč
- c) 300 Kč
- d) Žádost o dotace nepodáváme.

4. Myslíte si, že je výše dotací od státu dostatečná?

- a) Ano
- b) Ne

5. Jak by se podle vás měly nadále vyvíjet ceny LHP?

- a) Měly by zůstat stejné, jako jsou teď
- b) Mělo by dojít k jejich zvýšení
- c) Mělo by dojít k jejich poklesu

Dotazník pro taxátory

1. Kolik hektarů lesních porostů musíte ročně otaxovat?

a) méně než 2 000 ha	d) 6 000 – 8 000 ha
b) 2 000 – 4 000 ha	e) 8 000 – 10 000 ha
c) 4 000 – 6 000 ha	f) 10 000 ha a více

2. Kolik hektarů lesních porostů by měl jeden taxátor ročně otaxovat, aby nebyla ohrožena kvalita jejich práce?

a) méně než 1 000 ha	f) 5 000 – 6 000 ha
b) 1 000 – 2 000 ha	g) 6 000 – 7 000 ha
c) 2 000 – 3 000 ha	h) 7 000 – 8 000 ha
d) 3 000 – 4 000 ha	ch) 8 000 ha a více
e) 4 000 – 5 000 ha	

3. Jak moc v rámci taxace cestujete po České republice?

- a) Pracujeme v rámci 1 Přírodní lesní oblasti (PLO)
- b) Pracujeme v rámci jedné PLO a PLO sousedních
- c) Pracujeme v rámci celé České republiky

4. Myslíte si, že má vliv na kvalitu taxace to, že taxátora, který pracoval např. v PLO 35 Jihomoravské úvaly, pošleme pracovat do PLO 22 Krkonoše?

- a) Ne, nemá – odborník je zkrátka odborník
- b) Záleží na zkušenostech a kvalifikaci daného taxátora
- c) Ano, má – jsou to velmi odlišné oblasti

5. Myslíte si, že má současná cena za 1 hektar Lesního hospodářského plánu vliv na kvalitu práce?

- a) Ne, nemá
- b) Ano, má

Dotazník „SPI“

1. Jste přesvědčeni o reprezentativnosti výsledků metody Statistické provozní inventarizace (SPI) lesa?

- a) Ano
- b) Ne

2. Myslíte si, že je rozdíl v cenách LHP zpracovaných pomocí SPI a klasickou metodou?

- a) Ano, LHP zpracované klasickou metodou je levnější
- b) Ano, LHP zpracované klasickou metodou je dražší
- c) Ne, ceny obou metod vychází zhruba stejně

3. Dostáváte dotace, od státu na LHP zpracované pomocí SPI?

- a) Ano
- b) Ne

4. Kolik stojí v přepočtu, na 1 ha LHP zpracovaný pomocí SPI?

- a) méně než 200 Kč
- b) 200 – 300 Kč
- c) 300 – 400 Kč
- d) 400 – 500 Kč
- e) 500 – 600 Kč
- f) 600 Kč a více

5. Myslíte si, že by se používání metody SPI, mělo více rozšířit i v hospodářských lesích?

- a) Ano
- b) Ne